



**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG**  
**KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**  
*1026 Budapest, Riadó u. 5-11.*  
*Tel.: 06-1/882-8594*  
*Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu*

---

**Iktatószám:** D.62/15/2026.

**A tanács tagjai:** Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos

**A kérelmező:** BP GAMMA-Kolor 2010 Kft.  
Budapest, Bartók Béla út 52. A. lház. 1. em. 1/A.  
**A kérelmező képviselője:** Dr. Bálint Tamás felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

**Az ajánlatkérők:** E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.  
Győr, Kandó Kálmán utca 11-13.  
E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt.  
Pécs, Búza tér 8/a.  
ELMŰ Hálózati Elosztó Kft.  
Budapest, Váci út 72-74.

**Az ajánlatkérők képviselője:** Dr. Tasnádi Gábor ügyvéd

**Részvételi szándékát jelző érdekelt:** PRESIDENTE Oktatási, Kiképzési, Információs Szolgáltató Kft.  
Budapest, Rákospatak utca 55.

**Érdekelt képviselője:** Dr. Farkas Edit ügyvéd

**A beszerzés tárgya, értéke:** NAF növényzeti munkák végzése (5-7. részek),  
863.276.143.-Ft

**EKR azonosító:** EKR000509572023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi.

**H A T Á R O Z A T** – ot.

A Döntőbizottság a megismételt jogorvoslati eljárásban a jogorvoslati kérelmet elutasítja.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

## INDOKOLÁS

### A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérők (a továbbiakban: ajánlatkérő) 2023. április 26. napján TED 2023/S 084-258819 azonosító számú hirdetményrel a Kbt. 85. §-a szerinti keretmegállapodás megkötésére irányuló részvételi felhívással induló tárgyalásos közbeszerzési eljárást indítottak a bevezető részben meghatározott szolgáltatásmegrendelés tárgyában 10 részajánlati körben, melynek részvételi felhívása 2023. április 28. napján jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjának Kiegészítésében a TED-en. A részvételi felhívás jogorvoslat szempontjából releváns részei az alábbiak:

A részvételi felhívás II.1.4) pontja a beszerzés rövid meghatározása körében az alábbiakat tartalmazta:

„NAF növényzeti munkák végzése az E.ON Észak-Dunántúli Áramhálózati Zrt., az E.ON Dél-Dunántúli Áramhálózati Zrt. és az ELMŰ Hálózati Kft. területén. Keretmegállapodás megkötésére irányuló tárgyalásos közbeszerzési eljárás részajánlat tétel lehetőségének biztosításával.”

2. A részvételi felhívás II.2.4) pontja a közbeszerzés ismertetése körében az 5. rész - EED- Veszprém vonatkozásában az alábbiakat tartalmazta:

„Veszprém részterületen az alábbi növényzeti munkák elvégzése:

Gallyazás: 720 db

Oszloptő karbantartás: 572 db

Oszloptő utókezelés 708 db

Erdőnyiladék tisztítása (kézi, gépi): 1846661 m<sup>2</sup>

Fakivágás 5413 db

Tuskózás: 157925 m<sup>2</sup>

A megadott mennyiségi adatok a jelenlegi igényeknek megfelelően 3 (három) évre kalkulált, kizárólag tájékoztató jellegű információk, melyek megadására a tervezhetőség érdekében került sor.

A szerződés típusa részenként vállalkozási keretmegállapodás egy ajánlattevővel.

A tényleges megrendelés - az eljárás ajánlati szakaszában megadásra kerülő munkatételekre vonatkozóan - az Ajánlatkérőnél felmerülő aktuális igények figyelembe vételével történik. Megrendeléskor biztosított az átjárhatóság munkanemek mennyisége tekintetében, a szerződéses összeg mértékéig.”

A részvételi felhívás II.2.4) pontja a közbeszerzés ismertetése körében a 6. rész - EDE-Kaposvár vonatkozásában az alábbiakat tartalmazta:

„Kaposvár részterületen az alábbi növényzeti munkák elvégzése:

Gallyazás: 1375 db

Oszloptő karbantartás: 1095 db

Oszloptő utókezelés 1354 db

Erdőnyiladék tisztítása (kézi, gépi): 3531500 m<sup>2</sup>

Fakivágás 10356 db

Tuskózás: 302010 m<sup>2</sup>

A megadott mennyiségi adatok a jelenlegi igényeknek megfelelően 3 (három) évre kalkulált, kizárólag tájékoztató jellegű információk, melyek megadására a tervezhetőség érdekében került sor.

A szerződés típusa részenként vállalkozási keretmegállapodás egy ajánlattevővel.

A tényleges megrendelés - az eljárás ajánlati szakaszában megadásra kerülő munkatételekre vonatkozóan - az Ajánlatkérőnél felmerülő aktuális igények figyelembe vételével történik.

Megrendeléskor biztosított az átjárhatóság munkanemek mennyisége tekintetében, a szerződéses összeg mértékéig.”

A részvételi felhívás II.2.4) pontja a közbeszerzés ismertetése körében a 7. rész - EDE-Nagykanizsa vonatkozásában az alábbiakat tartalmazta:

„Nagykanizsa részterületen az alábbi növényzeti munkák elvégzése:

Gallyazás: 1104 db

Oszloptő karbantartás: 880 db

Oszloptő utókezelés 1087 db

Erdőnyiladék tisztítása (kézi, gépi): 2836623 m<sup>2</sup>

Fakivágás 8316 db

Tuskózás: 242584 m<sup>2</sup>

A megadott mennyiségi adatok a jelenlegi igényeknek megfelelően 3 (három) évre kalkulált, kizárólag tájékoztató jellegű információk, melyek megadására a tervezhetőség érdekében került sor.

A szerződés típusa részenként vállalkozási keretmegállapodás egy ajánlattevővel.

A tényleges megrendelés - az eljárás ajánlati szakaszában megadásra kerülő munkatételekre vonatkozóan - az Ajánlatkérőnél felmerülő aktuális igények figyelembe vételével történik.

Megrendeléskor biztosított az átjárhatóság munkanemek mennyisége tekintetében, a szerződéses összeg mértékéig.”

A részvételi felhívás II.2.5) pontja az értékelési szempontok körében valamennyi részajánlati körben egyetlen értékelési szempontként a Kbt. 76. § (2) bekezdés a) pontja szerinti legalacsonyabb ár módszerét határozta meg.

A részvételi felhívás II.2.7) pontja a keretmegállapodás időtartamát valamennyi részajánlati körben 36 hónapban határozta meg, amely a Kbt. 141. § alapján további 12 hónappal meghosszabbítható.

A részvételi felhívás II.2.13) pontja valamennyi rész vonatkozásában tartalmazta, hogy a beszerzés nem európai uniós alapokból finanszírozott.

3. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként rendelkezésre bocsátotta a részvételi dokumentációt, a villamos művek biztonsági övezetének tisztántartására vonatkozó műszaki specifikációt, amely tartalmazta a munkafeladatok részletes leírását, továbbá a NAF szabadvezetékeken végzendő kertészeti munkák elszámolási egységeit tartalmazó táblázatot, amely tartalmazta az egyes kertészeti munkák részletes leírását, alkalmazhatóságát, elszámolását és technológiai utasításait.

4. A részvételi jelentkezési határidőig a közbeszerzési eljárás 5. részére 8 db, a 6. részére szintén 8 db, a 7. részére 5 db részvételi jelentkezés került benyújtásra. Fenti részek vonatkozásában részvételi jelentkezést nyújtott be a kérelmező is.

5. Az ajánlatkérő 2023. július 10-én készítette el és küldte meg a jelentkezők részére a részvételi szakaszt lezáró összegezt, amelynek V.2.2) pontja szerint az 5., a 6., a 7. részek vonatkozásában benyújtott valamennyi részvételi jelentkezés alkalmasnak és érvényesnek minősült, köztük a kérelmező részvételi jelentkezése is.

6. Az ajánlatkérő 2023. július 12-én küldte meg az ajánlattételi felhívást az érvényes részvételi jelentkezést benyújtó gazdasági szereplők – köztük a kérelmező – részére, amely tartalmazta a tárgyalások lefolytatásának menetét és az ajánlatadás feltételeit.

7. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként az ajánlattevők rendelkezésére bocsátotta a 11.sz.\_melléklet\_NAF\_NÖVÉNYZET\_ÁRŰRLAP.xlsx nevű

fájlt, amely 60 munkatételből álló árúrlap táblázatot tartalmazott az egyes részajánlati területeken irányadó mennyiségekkel. Az ajánlattevőknek az árúrlap táblázatban szereplő 60 munkatételre megadott egységáruk alapján kellett az összesített ellenszolgáltatási árakat megajánlaniuk.

8. A 2023. augusztus 7-én 10 órában meghatározott ajánlattételi határidőig az alábbi ajánlattevők nyújtottak be ajánlatot az 5., a 6., a 7. részekre vonatkozóan:

Ajánlattevők/részek	5. rész: EED-Veszprém	6. rész: EDE-Kaposvár	7. rész: EDE Nagykanizsa
Autó-Dél		2.493.278.037.-Ft	
SZ Mátra Bau 97	635.686.770.-Ft	1.214.591.920.-Ft	975.522.080.-Ft
Nemes Bau Plusz	377.826.533.-Ft		
Forest- Vill Kft.	9.071.285.640.-Ft	17.345.982.420.-Ft	13.929.205.450.-Ft
Polemeter	1.049.618.388.-Ft		1.609.115.392.-Ft
GTS Investment Kft.	423.549.020.-Ft		
Presidente Kft.	1.201.700.766.-Ft	2.294.811.000.-Ft	1.842.317.718.-Ft
Kérelmező	1.095.975.861.-Ft	2.095.712.336.-Ft	1.683.143.850.-Ft
Horváth Hálózatépítő Kft.		706.002.098.-Ft	
Kosaras.com Kft.	1.586.529.926.-Ft		
Ágvágó Kft.		760.843.067.-Ft	
Zúzda Kft.		860.563.100.-Ft	
Szigetstil Kft.			

9. Az ajánlatkérő és az ajánlattevők közötti tárgyalások 2023. augusztus 29-30-án kerültek lebonyolításra a műszaki és szerződéses feltételekről. Az ajánlatkérő a műszaki- és szerződéses feltételekről az érvényes ajánlattevőkkel külön-külön, személyes tárgyalást tartott. A tárgyalásról szóló jegyzőkönyv és annak mellékletei 2023. augusztus 31-én került megküldésre az ajánlattevők részére. Az ajánlatkérő 2023. szeptember 12-én tájékoztatta az ajánlattevőket az egyes részek vonatkozásában rendelkezésre álló anyagi fedezet mértékéről az alábbiak szerint.

5. rész: EED-Veszprém	6. rész: EDE-Kaposvár	7. rész: EDE-Nagykanizsa
194.156.082.-Ft	371.193.913.-Ft	297.926.148.-Ft

10. Az ajánlatkérő 2023. szeptember 25., 26., 27., 28., 29. napján elektronikus árlejtés tartott, melynek során az ajánlattevők benyújtották végleges ajánlatukat az alábbiak szerint.

Ajánlattevők/részek	5. rész: EED-Veszprém	6. rész: EDE-Kaposvár	7. rész: EDE Nagykanizsa
Autó-Dél		281.000.000.-Ft	
S-Z-Mátra Bau 97	635.686.770.-Ft	1.214.591.920.-Ft	975.522.080.-Ft
Nemes Bau Plusz	377.826.533.-Ft		
Forest- Vill Kft.	1.814.257.128.-Ft	3.469.196.484.-Ft	2.785.841.090.-Ft
Polemeter Kft.	234.000.000.-Ft		223.000.000.-Ft
GTS Investment Kft.	225.500.000.-Ft		
Presidente Kft.	300.000.000.-Ft	418.000.000.-Ft	371.000.000.-Ft
Kérelmező	150.000.000.-Ft	278.000.000.-Ft	215.000.000.-Ft
Horváth Hálózatépítő Kft.		420.000.000.-Ft	
Kosaras.com Kft.	400.000.000.-Ft		
Ágvágó Kft.		760.843.067.-Ft	
Zúzda Kft.		451.933.175.-Ft	
Szigetstil Kft.			

11. A kérelmező az ajánlatkérő felhívására benyújtotta a végleges ajánlatát tartalmazó árúrlapokat az 5., 6., 7. és 9. részre vonatkozóan.

Az 5. rész vonatkozásában az alábbi árúrlap került benyújtásra.

## 5. rész

Tételkód	Tételnév	Mértékegység	Mértékadó mennyiség	5. részajánlati terület - EED Veszprém Egységárak (Ft-ban)	Mennyiség egységár x
GA-0110	Erdőnyil. karbant.kézi 10000 m2 alatt	m2	55 787	45	2 510 415
GA-0112	Erdőnyil. karbant.kézi 10000-99999,99 m2	m2	563 833	40	22 553 320
GA-0113	Erdőnyil. karbant.kézi 100000 m2 fölött	m2	977 898	40	39 115 920
GA-0114	Erdőnyil. karbant.gépi 10000 m2 alatt	m2	20 441	45	919 845
GA-0115	Erdőnyil. karbant.gépi 10000-99999,99 m2	m2	130 199	40	5 207 960
GA-0116	Erdőnyil. karbant.gépi 100000 m2 fölött	m2	98 503	40	3 940 120
GA-0120	Erdőnyiladék tuskózás 10000 m2 alatt	m2	14 781	10	147 810
GA-0121	Erdőnyiladék tuskózás 10000-99999,99 m2	m2	41 723	10	417 230
GA-0122	Erdőnyiladék tuskózás 100000 m2 fölött	m2	101 421	10	1 014 210
GA-0130	Fakivágás 1-5db 15mig döntés	db	77	12 000	924 000
GA-0140	Fakivágás 6-10db 15mig döntés	db	131	10 000	1 310 000
GA-0150	Fakivágás 10db fölött 15mig döntés	db	3 991	10 000	39 910 000
GA-0220	Fakivágás 1-5db 16-25m döntés	db	35	1000	35 000
GA-0230	Fakivágás 6-10db 16-25m döntés	db	68	1000	68 000
GA-0240	Fakivágás 10db fölött 16-25m döntés	db	198	1000	198 000
GA-0310	Fakivágás 1-5db 25m fölött döntés	db	11	1000	11 000
GA-0320	Fakivágás 6-10db 25m fölött döntés	db	18	1000	18 000
GA-0330	Fakivágás 10db fölött 25m fölött döntés	db	38	1000	38 000
GA-0160	Fakivágás 1-5db 15mig kosaras	db	22	12 000	264 000
GA-0170	Fakivágás 6-10db 15mig kosaras	db	11	10 000	110 000
GA-0180	Fakivágás 10 db fölött 15m-ig kosaras	db	398	10 000	3 980 000
GA-0250	Fakivágás 1-5db 16-25m kosaras	db	8	1000	8 000
GA-0260	Fakivágás 6-10db 16-25m kosaras	db	14	1000	14 000
GA-0270	Fakivágás 10db fölött 16-25m kosaras	db	32	1000	32 000
GA-0340	Fakivágás 1-5db 25m fölött kosaras	db	2	1000	2 000
GA-0350	Fakivágás 6-10db 25m fölött kosaras	db	7	1000	7 000
GA-0360	Fakivágás 10db fölött 25m fölött kosaras	db	20	1000	20 000
GA-0190	Fakivágás 1-5db 15mig alpintechn.	db	11	12 000	132 000
GA-0200	Fakivágás 6-10db 15mig alpintechn.	db	20	10 000	200 000
GA-0210	Fakiv. 10db fölött 15mig alpintechn.	db	165	10 000	1 650 000
GA-0280	Fakivágás 1-5db 16-25m alpintechn.	db	12	1000	12 000
GA-0290	Fakivágás 6-10db 16-25m alpintechn.	db	18	1000	18 000
GA-0300	Fakiv. 10db fölött 16-25m alpintechn.	db	77	1000	77 000
GA-0370	Fakivágás 1-5db 25m fölött alpintechn.	db	4	1000	4 000
GA-0380	Fakivágás 6-10db 25m fölött alpintechn.	db	7	1000	7 000
GA-0390	Fakiv.10db fölött 25m fölött alpintechn.	db	18	1000	18 000
GA-0400	Gallyazás 1-5 db, 15-m-ig kosaras	db	9	13 000	117 000
GA-0420	Gallyazás 6-10 db, 15-m-ig kosaras	db	13	13 000	169 000
GA-0440	Gallyazás 10 db fölött 15-mig kosaras	db	54	13 000	702 000

GA-0460	Gallyazás 1-5 db, 16-25m kosaras	db	6	13 000	78 000
GA-0480	Gallyazás 6-10 db, 16-25m kosaras	db	95	13 000	1 235 000
GA-0500	Gallyazás 10 db fölött 16-25m kosaras	db	269	13 000	3 497 000
GA-0520	Gallyazás 1-5 db, 25m fölött kosaras	db	2	1000	2 000
GA-0540	Gallyazás 6-10 db, 25m fölött kosaras	db	7	1000	7 000
GA-0560	Gallyazás 10db fölött 25m fölött kosaras	db	10	1000	10 000
GA-0410	Gally. 1-5 db, 15mig alpintechn.	db	12	13 000	156 000
GA-0430	gally. 6-10db 15mig alpintechn.	db	12	13 000	156 000
GA-0450	gally.10db fölött 15mig alpintechn.	db	147	13 000	1 911 000
GA-0470	gally.1-5 db 16-25m alpintechn.	db	10	17 400	174 000
GA-0490	gally. 6-10db 16-25m alpintechn.	db	9	13 000	117 000
GA-0510	gally.10db fölött 16-25m alpintechn.	db	46	13 000	598 000
GA-0530	gally. 1-5 db 25m fölött alpintechn.	db	1	3170	3 170
GA-0550	gally. 6-10db 25m fölött alpintechn.	db	7	1000	7 000
GA-0570	gally.10db fölött 25m fölött alpintechn.	db	11	1000	11 000
GA-0590	Oszloptő utókezelés (1 oszlop)	db	9	11 000	99 000
GA-0591	Oszloptő utókezelés (2-10 oszlop)	db	65	11 000	715 000
GA-0592	Oszloptő utókezelés (11 v több oszlop)	db	634	11 000	6 974 000
TA-1570	Oszloptő karbantartás (1 oszlop)	db	9	14 000	126 000
TA-1571	Oszloptő karbantartás (2-5 oszlop)	db	39	14 000	546 000
TA-1572	Oszloptő karbantartás (6 v több oszlop)	db	524	14 000	7 336 000
GA-1000	Üzemzavari behívás munkaidőn kívül	óra	30	12 000	360 000
				<b>Ajánlati ár (Ft):</b>	<b>150 000 000</b>

12. A kérelmező által a 6., 7. részre benyújtott végleges ajánlatának árúrlapjai a jogorvoslat szempontjából releváns munkatételek egységárai szempontjából azonos összegeket tartalmaztak az 5. részre vonatkozó árúrlapban szereplő összegekkel.

13. Az ajánlatkérő 2023. november 2-án a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti aránytalanul alacsony ár miatti indokoláskérést küldött többek között a kérelmező részére az 5., a 6., és a 7. részek vonatkozásában az alábbiak szerint:

„Ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján felhívja az alábbi Ajánlattevőket, hogy az általuk az alábbi részek tekintetében megajánlott ajánlati egységárra vonatkozóan nyújtsanak be indokolást, tekintettel arra, hogy az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz. [...]

Ajánlattevő az indokolásában mutassa be a megajánlott ellenszolgáltatás mértékének objektív alapú megalapozottságát, teljesíthetőségét, gazdasági észszerűséggel összeegyeztethetőségét. Ajánlattevő objektív indokokkal, konkrét adatokkal igazolja, hogy a vállalása teljesíthető.

Ajánlattevő az indokolásában részletesen mutassa be, hogy nyertes ajánlattevőként történő kihirdetése esetén hogyan képes ilyen alacsony ellenszolgáltatás mellett eleget tenni szerződéses kötelezettségének.

Ajánlattevő mutassa be, hogyan számította ki a megajánlott ellenszolgáltatás összegét – figyelemmel a teljesítés idejére – az ellenszolgáltatás összege milyen költségelemeket foglal magában, így különösen

- teljesítésben részt vevő személyek száma, munkabére (A bérköltségek között kérjük külön bemutatni a munkát végző személyek számát, az adott munkanemre fordított időt, a

munkát végzők havi bruttó bérét és a munkára eső bérét, valamint a munkára eső időre fizetendő közterheket.);

- mennyi időre van szükség a teljesítéshez;
- anyagfelhasználással kapcsolatos költségek;
- gépjárműköltségek (A gépköltség között kérjük külön bemutatni az alkalmazandó gép típusát, beszerzési árát, amortizációját az adott munkanemre fordított időre számítva és az üzemanyagköltséget. Kérjük megadni a gépekben alkalmazott fogyóeszközök cseréjének költségét is az adott munkanemre számítva.);
- az ajánlattevő központi költségei (pl. ügyvezető, könyvelő, központi dolgozók munkabére és közterhei, irodaköltségek, eszközök, ingatlanok amortizációja, adók, kamarai díjak, biztosítási díjak, telefonköltség, anyagköltségek);
- szállítási költségek (A szállítási költség között kérjük külön bemutatni a munkavégzés napján történő munkaerő szállítás költségét és a gépek szállításának költségét. Kérjük bemutatni az alkalmazandó szállítóeszköz típusát, beszerzési árát, amortizációját munkanaponként számítva és az üzemanyagköltséget. A munkanaponként számított költséget le kell osztani az egy munkanap alatt elvégzendő munkákra.) [...]"

Az ajánlatkérő a kérelmezőtől az 5. rész, a 6. rész és a 7. rész vonatkozásában az árúrlap alábbi tételkódú munkanemeire megadott ajánlati egységarak vonatkozásában kért indokolást: GA-0120, GA-0121, GA-0122, GA-0220, GA-0230, GA-0240, GA-0310, GA-0320, GA-0330, GA-0250, GA-0260, GA-0270, GA-0340, GA-0350, GA-0360, GA-0280, GA-0290, GA-0300, GA-0370, GA-0380, GA-0390, GA-0460, GA-0520, GA-0540, GA-0560, GA-0530, GA-0550, GA-0570, TA-1570.”

14. A kérelmező 2023. november 13-án az alábbi választ nyújtotta be az indokoláskérésre mindhárom rész vonatkozásában:

„1. A GA120-122 (tételkódú) „Erdőnyiladék tuskózás” tételnevű sorok esetében az alábbi indoklással élünk: Ajánlatkérő (továbbiakban: AK) Műszaki Specifikáció 5.1.1.5. „Nyiladéktisztítási munkavégzésre vonatkozó előírások fejezet tuskók teljes eltávolítása” meghatározásban a következő megállapítás szerepel:

„Amennyiben tuskózás elvégzésére is szükség van, úgy az előzetesen kitisztított erdőnyiladék kijelölt részén, a tuskók kiemelésével” stb.

Az AK maga fogalmazza meg a kiírásban, hogy „előzetesen kitisztított”, vagyis a tuskózás magában nem értelmezhető tevékenység, hiszen azt „előzetes tisztítás”, mint fakivágás, erdőnyiladék karbantartás kézi-gépi műveleteket követően lehet elvégezni. Cégünk ár képzésében azért alacsony a tuskózás művelete, mert mint kapcsolt műveletet lehet azt elvégezni.

Megjegyezzük, hogy AK szóbeli egyeztetés alkalmával maga javasolta, hogy Ajánlattevők (továbbiakban: AT) kockázata és felelőssége egyes tételek ár képzésében eldönteni, hogy az a megrendelések alkalmával előfordulhat-e. Cégünknel az elmúlt 15 évben E.ON NAF ellátási területén nem volt tuskózás megrendelése, valamint érdeklődésünkre a vonalgazdától azt az információt kaptuk, hogy E.ON NAF szektorokban a következő években sem kívánnak ilyen jellegű feladatot végeztetni.

2. A GA0220-GA0570 (tételkódú) „Fakivágás, gallyazás” tételnevű sorok esetében az alábbi indoklással élünk:

AK Műszaki Specifikáció 5.1.1. Gallyazási és fakivágási területek fejezetben található műszaki rajz alapján meghatározott szabvány szerinti biztonsági övezetben, valamint az 5.1.1.5. Nyiladéktisztítási munkavégzésre vonatkozó előírások fejezet meghatározása „erdős jellegű 15-20 m-es fák” döntése, fakivágása, gallyazása, kosaras gépkocsi, alpin technika alkalmazása tételekre cégünk megtette ajánlatát. Mivel AK megváltoztatta az E.ON NAF

hálózatok alatti fakivágás osztályozását átmérőről magasságra, így megállapítható a fent hivatkozott fejezetek alapján, hogy az ár indoklásra kért kategóriák NAF hálózatok biztonsági övezetében nem léteznek. Cégünk jelenleg is folyamatosan végez E.ON NAF hálózatok alatti favágási-, gallyazási-, oszloptó tisztítási feladatokat és a tételsorban meghatározott 16 m, és 25 m feletti fákkal nem találkozunk.

Vannak olyan egyedi- vagy speciális favágási igények biztonsági övezeten kívüli fák esetében, melyre jelen kiírás nem tartalmaz tételsort és meghatározást sem. Ilyen típusú fák vágására AK KIF-KÖF tételsora tartalmaz összegeket (101.000.- Ft - 130.000.- Ft-ig). Amennyiben AK közzétett tételsorában szereplő 16-25 m feletti fák esetében erre gondolt, úgy valószínűsíthető, minden AT ezen összegek alatti ár képzése ár indoklásra szorul AK felé. 3. A TA-1570 (tételkódú) „Oszloptó karbantartás” tételnevű sorok esetében az alábbi indoklással élünk:

az ártáblázat ezen tétele nem, vagy csak nehezen értelmezhető annak ismeretében, hogy AK 200.000.- Ft alatti tételt nem rendel meg. AK szóbeli egyeztetések alkalmával többször erősen hangsúlyozta azon állítását, hogy gazdaságtalan tétel megrendelése nem szándéka AK-nek. NAF oszlopok esetében ismerünk zárt törzsű, osztott lábú, és portál típusú oszloptesteket is. Amennyiben Cégünk bérelt telephelyén (E.ON NAF ellátási területén) átmenő NAF hálózat zárt törzsű 1 db oszlopának oszloptó tisztítását kapjuk feladatul és levesszük a Műszaki Specifikációban 5.1.1.2. pontban meghatározott egyedi elszámolással történő eseteit, úgy 2 fős munkacsoportunk a megadott áron nyereségesen tudja elvégezni a feladatot.

Tisztelt AK a pályázati kiírásban és az első szóbeli konzultáció alkalmával is többször leírt és szóban megerősített mondat, hogy „a megadott mennyiségi adatok a jelenlegi igényeknek megfelelő 3 (három) évre kalkulált, kizárólag tájékoztató jellegű információ”. Az AK rendelkezésére áll, (Vonalgazdáik révén) az elmúlt 15 évben NAF hálózatokon elvégzett fakivágás, nyiladéktisztítás (gépi-kézi), oszloptó tisztítás mennyiségek féléves bontása, mivel ezen adatokat folyamatosan bekérték a vállalkozóiktól. Az említett adatok „árúrlapba” történő beemelése valós és kezelhető árképzést tett volna lehetővé. Ezzel szemben valótlán és irracionális adatok (gépi-kézi erdőnyiladék aránya-mennyisége, tuskózás aránya-mennyisége, fakivágás aránya-mennyisége) megadása vezetett oda, hogy az AK által meghatározott „fedezet” vagy az alatti áron vállalt AT-k a táblázat kitölthetősége érdekében egyes tételeket jövedelmezőbb, még más tételeket esetenként 0 szaldóval, vagy veszteségesen áraztak be.

Az AK által megadott tételeket alkalmazva nem lehet egyensúlyba hozni a megajánlott fedezettel, holott a megajánlott fedezet az előző évekhez képest árnövekményt jelenthetne az AT megemelkedett költségei mellett is. Az AK rendelkezik KIF-KÖF hálózatokon végzett munkákhoz rendelt egységárakkal, mely egységárak NAF árúrlapba történő beillesztése esetén a megajánlott fedezet többszöröse a végeredmény. Az AK jószándékát feltételezve, és akarátát hangsúlyozva (nem kíván olyan tételsort megrendelni, mely értelmezhetetlen) érthetetlen az árúrlap tételeinek ilyen mérvű felbontása (1-5 db-ok).

Tisztelettel várjuk AK azon felhívását mely azon AT-k körét tartalmazza árképzésben, akik a megajánlott fedezet alatti árképzést választották.”

15. Az ajánlatkérő 2023. november 21-én a Kbt. 72. § (1) és (2) bekezdése alapján kiegészítő árindokolásra hívta fel többek között a kérelmezőt az 5., a 6., és a 7. rész vonatkozásában az alábbiak szerint.

„Kérjük, szíveskedjenek részletesen bemutatni a szöveges leíráson túlmenően kifejezett számszaki alapon, táblázatos formában, valamint tételesen és ellenőrizhető formában kalkulált módon ajánlatának elemeit annak megállapítása érdekében, hogy minden jogszabályi előírásoknak megfelel és biztosítja a felelős teljesítést.

Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés



eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

Felhívjuk a Tisztelt Ajánlattevők figyelmét, hogy az Ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető!

Felhívjuk a Tisztelt Ajánlattevő figyelmét, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság következetes gyakorlata szerint a kiegészítő indokolásban az indokolásban foglalt adatok módosítása, az egyes költségelemek átírása, újabb elemekkel bővítése, az egyes költségtételek mértékének, valamint az összköltséghez és az ajánlati árhoz viszonyított arányának módosítása nem tekinthető objektív alapú indokolásnak!”

16. A kérelmező 2023. november 27-én benyújtotta kiegészítő árindokolását az alábbiak szerint:

„A tisztelt Ajánlatkérő által megadott tételek sem helyileg, sem mennyiségileg nem beazonosíthatóak, ármagyarázatunk az előző években végzett munkák tapasztalatai alapján értendők. Könyvelésünk alapján számolt költségeink:

1. szakmunkás bruttó béreink: 310.000,-Ft/hó, 14.090,-Ft/nap, 1.761,-Ft/óra, 29,35,-Ft/perc

2. munkás létszám 1-4 fő/munkanap

3. szakmunkás közterhek-járulékok (KIVA) 1 fő-31.000,-Ft/hó, 1.409,-Ft/nap, 176,-Ft/óra, 2,93,-Ft/perc

4. tuskómaráshoz anyag (gépjármű, üzemanyag, zúzó-maró adapter, alkatrész, amortizációs díj nem terheli, mivel korábbi beszerzés, központi költségek, szállítási költségek nem terhelik mivel közúti közlekedésre alkalmas gép, ezért fogyasztást számolunk)

760.000,-Ft/hó, 34.545,-Ft/nap, 4.318,-Ft/óra, 71,9,-Ft/perc

5. fakivágáshoz-gallyazáshoz anyag (gépjármű üzemanyag, kosaras gépjármű, fűrészgép üzemanyag, alkatrész, amortizációs díj, központi költségek, szállítási díjnem terheli mivel közúti közlekedésre alkalmas gép, ezért fogyasztást számolunk)

731.500,-Ft/hó, 33.250,-Ft/nap, 4.156,-Ft/óra, 69,2,-Ft/perc

6. fakivágáshoz-gallyazáshoz anyag (gépjármű üzemanyag, fűrészgép üzemanyag, alkatrész, amortizációs díj, központi költségek, szállítási díjnem terheli mivel közúti közlekedésre alkalmas gép, ezért fogyasztást számolunk)

599.500,-Ft/hó, 27.250,-Ft/nap, 3.406,-Ft/óra, 56,7,-Ft/perc

7. oszloptő karbantartáshoz anyag (gépjármű üzemanyag, terepes 6 fős gépjármű, 3.5 t terepes tehergépjármű, fűrészgép-fűkasza, üzemanyag, alkatrész, amortizációs díj, központi költségek, szállítási díj nem terheli mivel közúti közlekedésre alkalmas gép, ezért fogyasztást számoltunk)

303.490,-Ft/hó, 13.795,-Ft/nap, 1.724,-Ft/óra, 28,7,-Ft/perc

8. biztosítás, kamarai díj, adók 376.000,-Ft/hó, 17.090,-Ft/ nap, 2.136,-Ft/óra, 35,6,-Ft/perc

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján ezen tevékenységünkből (beleértve az összes 60 tételt) származó árbevételünk 187.000.000,-Ft/év, 18.700.000,-Ft/hó, 850.000,-Ft/nap nettó árbevételt értünk el. A mellékelt táblázatunk mindhárom elnyert régió területére értendő.

Tételkód	Tételnév	Mértékegység	Magyarázat
GA-0120	Erdőnyiladék tuskózás 10000 m2 alatt	m2	1 fő szakmunkás, erőgép+adapter 1m nap=15.000.-m2, - költségek:1,3,4,8 pontok : 67.134.-Ft minimum rendelhető: 200.000.-Ft
GA-0121	Erdőnyiladék tuskózás 10000-99999,99 m2	m2	1 fő szakmunkás, erőgép+adapter 1m nap=15.000.-m2, - költségek:1,3,4,8 pontok : 67.134.-Ft minimum rendelhető: 200.000.-Ft
GA-0122	Erdőnyiladék tuskózás 100000 m2 fölött	m2	1 fő szakmunkás, erőgép+adapter 1m nap=15.000.-m2, - költségek:1,3,4,8 pontok : 67.134.-Ft minimum rendelhető:

				200.000.-Ft
GA-0220	Fakivágás 1-5db 16-25m döntés	db		2 fő szakmunkás 200 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0230	Fakivágás 6-10db 16-25m döntés	db		2 fő szakmunkás 200 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0240	Fakivágás 10db fölött 16-25m döntés	db		2 fő szakmunkás 200 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0310	Fakivágás 1-5db 25m fölött döntés	db		2 fő szakmunkás 185 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0320	Fakivágás 6-10db 25m fölött döntés	db		2 fő szakmunkás 185 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0330	Fakivágás 10db fölött 25m fölött döntés	db		2 fő szakmunkás 185 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0250	Fakivágás 1-5db 16-25m kosaras	db		2 fő szakmunkás 120 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:81.336.-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0260	Fakivágás 6-10db 16-25m kosaras	db		2 fő szakmunkás 120 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:81.336.-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0270	Fakivágás 10db fölött 16-25m kosaras	db		2 fő szakmunkás 120 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:81.336.-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0340	Fakivágás 1-5db 25m fölött kosaras	db		2 fő szakmunkás 120 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:81.336.-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0350	Fakivágás 6-10db 25m fölött kosaras	db		2 fő szakmunkás 120 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:81.336.-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0360	Fakivágás 10db fölött 25m fölött kosaras	db		2 fő szakmunkás 120 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:81.336.-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0280	Fakivágás 1-5db 16-25m alpintechn.	db		2 fő szakmunkás 100 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0290	Fakivágás 6-10db 16-25m alpintechn.	db		2 fő szakmunkás 100 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0300	Fakiv. 10db fölött 16-25m alpintechn.	db		2 fő szakmunkás 100 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0370	Fakivágás 1-5db 25m fölött alpintechn.	db		2 fő szakmunkás 100 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0380	Fakivágás 6-10db 25m fölött alpintechn.	db		2 fő szakmunkás 100 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0390	Fakiv.10db fölött 25m fölött alpintechn.	db		2 fő szakmunkás 120 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:81.336.-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0460	Gallyazás 1-5 db, 16-25m kosaras	db		2 fő szakmunkás 120 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:81.336.-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0520	Gallyazás 1-5 db, 25m fölött kosaras	db		2 fő szakmunkás 120 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:81.336.-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0540	Gallyazás 6-10 db, 25m fölött kosaras	db		2 fő szakmunkás 120 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:81.336.-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0560	Gallyazás 10db fölött 25m fölött kosaras	db		2 fő szakmunkás 120 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:81.336.-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0530	gally. 1-5 db 25m fölött alpintechn.	db		2 fő szakmunkás 100 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0550	gally. 6-10db 25m fölött alpintechn.	db		2 fő szakmunkás 100 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
GA-0570	gally.10db fölött 25m fölött alpintechn.	db		2 fő szakmunkás 100 db /nap,- költségek:1,3,6,8 pontok:75.388-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft
TA-1570	Oszloptő karbantartás (1 oszlop)	db		1 fő szakmunkás 12 db /nap,- költségek:1,3,7,8 pontok:46.384.-Ft min.rendelh. 200.000.-Ft

17. Az ajánlatkérő 2024. január 8-án közbenső döntésével érvénytelenné nyilvánította a kérelmező ajánlatát az alábbi indokok alapján.

„BP GAMMA-KOLOR 2010 Korlátolt Felelősségű Társaság – 5., 6., 7., 9. részek:

Az indokolás és annak kiegészítése nem tartalmazta az alábbi tételeket:

- A gépköltség között kérjük külön bemutatni az alkalmazandó gép típusát, beszerzési árát, amortizációját az adott munkanemre fordított időre számítva és az üzemanyagköltséget. Kérjük megadni a gépekben alkalmazott fogyóeszközök cseréjének költségét is az adott

- munkanemre számítva;
- az ajánlattevő központi költségei (pl. ügyvezető, könyvelő, központi dolgozók munkabére és közterhei, irodaköltségek, eszközök, ingatlanok amortizációja, adók, kamarai díjak, biztosítási díjak, telefonköltség, anyagköltségek);
- szállítási, közlekedési, kiszállási költségek (A munkanaponként számított költséget le kell osztani az egy munkanap alatt elvégzendő munkákra.)
- Ajánlattevő által nem került részletes bemutatásra a költségek (munkabér, adó, árbevétel) számszaki kiszámításának alapját jelentő időbeli egységek (perc, naptári nap, munkanap) alkalmazásának módszertana.

A tervezett személyi és gépi erőforrások bevonását, illetve azok tervezett végrehajtási idejét Ajánlattevő nem indokolta, így egyértelműen nem állapítható meg az ajánlatban foglalt árakkal való egyezőség.

Tekintettel arra, hogy a fent megnevezett BP GAMMA-KOLOR 2010 Korlátolt Felelősségű Társaság a kiegészítő árindoklás benyújtásában nem teljesítette az Ajánlatkérő által előírt a Kbt. 72. § (1) és (2) bekezdése alapján árindoklás benyújtására vonatkozó felhívásban foglaltakat, így a BP GAMMA-KOLOR 2010 Korlátolt Felelősségű Társaság az eljárásban nem bocsájtot rendelkezésre az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt, így nem indokolta megfelelően az ajánlati ára megalapozottságát, illetve, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető, ezért a Kbt. 73.§ (2) bekezdés alapján érvénytelen a BP GAMMA-KOLOR 2010 Korlátolt Felelősségű Társaság Ajánlattevő által benyújtott ajánlat a tárgyi közbeszerzési eljárás 5., 6., 7. és 9. részében.”

18. A kérelmező 2024. január 11-én előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, melyben vitatta ajánlatának a Kbt. 73. § (2) bekezdése miatti érvénytelenségét az 5., 6., 7. és 9. részek vonatkozásában.

19. Az ajánlatkérő 2024. január 16-án megküldött válaszában az előzetes vitarendezési kérelmet valamennyi rész vonatkozásában elutasította, melyet követően a kérelmező jogorvoslati kérelmet nyújtott be, melynek a Döntőbizottság részben helyt adott, és a D.58/15/2024. számú, 2024. március 25-én kelt határozatában megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 79. § (1) bekezdését, ezért megsemmisítette az ajánlatkérő 2024. január 8-án kelt, a kérelmezői ajánlatot az 5., 6., 7. és 9. részek vonatkozásában érvénytelenné nyilvánító döntését és tájékoztatását. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem második kérelmi eleme tekintetében a jogorvoslati eljárást megszüntette. A Döntőbizottság D.58/15/2024. számú határozatában az alábbiak is szerepeltek:

„67. Az ajánlatkérő jogszerűtlen kérelmezői ajánlatot érvénytelenné nyilvánító döntése megsemmisítésére figyelemmel a Döntőbizottság nem tudta megvizsgálni, hogy jogszerűen került-e sor a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánítására. Nem megfelelően kifejtett és megindokolt érvénytelenségi okok vizsgálata nem lehetséges érdemben, mert csak a leírt pontos indokok vethetőek össze a jogorvoslati kérelemben foglaltakkal, a jelen esetben azonban az ajánlatkérő nem fejtette ki az érvénytelenség részletes indokait - azt, hogy pontosan mi alapján nem találta megfelelőnek az ajánlatot - az érvénytelenség érdemi vizsgálata ezért nem volt elvégezhető. Az érvénytelenítés indokait az ajánlatkérőnek kell feltárnia, és azokat részletesen rögzítenie, a Döntőbizottság ezen indokokat vizsgálhatja meg egy esetleges jogorvoslati kérelem alapján.

68. Az ajánlatkérő jogszerűtlen eljárást lezáró döntése megsemmisítésére figyelemmel a Döntőbizottság nem tudta megvizsgálni, hogy jogszerűen került-e sor a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánítására, ugyanakkor a Döntőbizottság a következőkre kívánja felhívni az ajánlatkérő figyelmét a kérelmezői ajánlat jogszerű bírálatával kapcsolatban.

1. Egy közbeszerzési eljárás során az ajánlattevő rendelkezik az ajánlatának összeállításával

kapcsolatos információk összességével, ezen belül is hangsúlyozottan az ajánlati árát meghatározó gazdálkodási adatokkal és kalkulációkkal.

2. A Döntőbizottság álláspontja szerint az árúrlapban szereplő m2-ben és db-ban meghatározott munkatételek egységárainak alátámasztására az árindokolás kérelmben meghatározott és elvárt időegységre (perc, naptári nap, munkanap) vetített költségszámítási módszertan számonkérése olyan túlzó és indokolatlan ajánlatkérői elvárás, amely meghaladja azt a szintet, amelynek teljesítése a részvételi és ajánlattételi felhívás és a közbeszerzési dokumentumok erre vonatkozó előírásai hiányában az ajánlattevőn számon kérhető lenne. Az árindokolásnak az aránytalanul alacsony árral kapcsolatban felmerült ajánlatkérői kétségeket kell eloszlatnia és ezt kell alátámasztania, ez a kötelezettség azonban nem terjedhet odáig, hogy az ajánlattevőnek az ajánlati felhívásban és dokumentációban elő nem írt költségszámítási módszertan alapján kellene igazolnia az ajánlatában szereplő egységárak megalapozottságát.

3. Egy olyan ajánlattevő esetében, aki hosszú idő óta szerződéses partnere az ajánlatkérőnek, és jól ismeri az adott üzemi terület közbeszerzési eljárás tárgya szerinti szolgáltatási feladatait, azok ténylegesen előforduló mennyiségét, az egyes munkatételekre adott ajánlati ára megalapozottsága körében nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy az ajánlattevő az ajánlati árával megegyező áron jelenleg is teljesíti az ajánlatkérő részére a közbeszerzés tárgyával műszaki tartalmában megegyező feladatokat. Hangsúlyozottan igaz ez a közbeszerzési eljárás keretmegállapodásos jellegére tekintettel, hiszen az árúrlapon megadott mennyiségi adatok a 3 (három) évre kalkulált, kizárólag tájékoztató jellegű információk, nem valós mennyiségi adatok, melyek megadására csupán a tervezhetőség érdekében került sor. Amennyiben az ajánlattevő megfelelően alá tudja támasztani, hogy ajánlati ára igazodik a jelenlegi szerződéses áraihoz, nincs azokhoz képest reális eltérés, az ajánlatkérőnek ezt objektív indokként figyelembe kell vennie.”

20. Az ajánlatkérő 2024. május 13-án közbenső döntésével a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján ismét érvénytelenné nyilvánította a kérelmező ajánlatát az 5., 6., 7. és 9. részek vonatkozásában arra hivatkozással, hogy a kérelmező a kiegészítő árindokolás benyújtásában nem teljesítette az árindokolási felhívásban foglaltakat, így nem bocsájtott rendelkezésre az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt, így nem indokolta megfelelően az ajánlati ára megalapozottságát, illetve, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Ugyanezen a napon az ajánlatkérő megküldte az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést is.

21. Az ajánlatkérő 2024. május 13-án megküldött közbenső döntése a kérelmező ajánlatának Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségét az alábbiakkal indokolta:

„Ajánlattevő esetében az 5. részajánlati területen 29 db egységár alacsonyabb, mint a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagának 60%-a, ebből:

- 5 db egységár 10% és 20% közötti a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagához képest;
- 21 db egységár csupán 10%-a a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagához képest.

Ajánlattevő esetében a 6. részajánlati területen 30 db egységár alacsonyabb, mint a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagának 60%-a, ebből:

- 5 db egységár 10% és 20% közötti a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagához képest;
- 21 db egységár csupán 10%-a a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagához képest.

Ajánlattevő esetében a 7. részajánlati területen 28 db egységár alacsonyabb, mint a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagának 60%-a, ebből:

- 5 db egységár 10% és 20% közötti a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagához képest;
- 20 db egységár csupán 10%-a a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagához képest;

képest. Ajánlattevő esetében a 9. részajánlati területen 31 db egységár alacsonyabb, mint a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagának 60%-a, ebből:

- 3 db egységár 10% és 20% közötti a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagához képest;
- 15 db egységár csupán 10%-a a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagához képest.

Az árindokolásában és a kiegészítő árindoklásokban nem kerültek részletesen bemutatásra az alábbiak:

- Ajánlattevő nem támasztotta alá kellőképpen, hogy az árindoklásában, illetve a további kiegészítő indoklásokban megjelölt szakmunkás munkakör esetében minden, a teljesítésben részt vevő munkakör megjelenik-e. A teljesítésben a megjelölt képzettségű személyeken kívül további képesítésű személyek is szükségesek pl. ügyvezető, könyvelő, adminisztrátori munkakör, melyek nem kerültek bemutatásra az árindoklás keretében.
- a tuskómaráshoz, fakivágáshoz, gallyazáshoz, oszloptó karbantartáshoz alkalmazandó gépek típusai, azok mennyiségei, a gépek beszerzési árai, a gépek amortizációs költségei az adott munkanemre fordított időre számítva;
- nem került tételesen megadásra az egyes munkatípusokhoz tartozó utazási idő és az utazási költség (beleértve az üzemanyag költséget, ahol megjelölésre kerül az üzemanyag egységköltsége és az Ajánlattevő által kalkulált fogyasztás), valamint a tényleges munkavégzésre fordított idő és az ehhez kapcsolódó költségek (beleértve az üzemanyag költséget, ahol megjelölésre kerül az üzemanyag egységköltsége és az Ajánlattevő által kalkulált fogyasztás);
- nem került megadásra a gépekben alkalmazott fogyóeszközök cseréjének költsége az adott munkanemre számítva;
- a kiegészítő indoklás keretében megadott munkatételekhez Ajánlattevő által kalkulált havi költségek az alábbiak: „tuskómaráshoz anyag” 760.000 Ft/hó, „fakivágáshoz-gallyazáshoz anyag” 731.500 Ft/hó, „fakivágáshoz-gallyazáshoz anyag” 599.500 Ft/hó, „oszloptó karbantartáshoz anyag” 303.490 Ft/hó. Ajánlatkérő nem tudja értékelni a megjelölt költségeket, hiszen Ajánlattevő nem adta meg részletesen az egyes munkatételekhez kapcsolódó költségek összetételét. Nem derül ki a megjelölt havi költségekből annak részletes összetétele (az utazásra fordított idő és annak költsége, továbbá a tényleges munkavégzésre fordított idő és ennek költsége).
- az ajánlattevő központi költségei az adott munkanemre vonatkozóan (pl. irodaköltségek, eszközök, ingatlanok amortizációja, adók, kamarai díjak, biztosítási díjak, telefonköltség, anyagköltségek) nem kerültek részletesen bemutatásra;
- az árbevétel alapját Ajánlattevő nem jelölte meg. Ajánlatkérő nem tudja értékelni a megjelölt árbevételt, mert Ajánlattevő nem jelölte meg, mely időtartamra vonatkozik ezen összeg. Ajánlattevő által megjelölt éves árbevétel esetében Ajánlatkérő nem tudta értékelni az Ajánlattevő 10 hónapra visszabontott árbevételét, mivel a többi költség esetében nem került megjelölésre a 10 hónapos munkavégzés;
- a költségek (munkabér, adó, árbevétel) számszaki kiszámításának alapját jelentő időbeli egységek (perc, naptári nap, munkanap) alkalmazásának módszertana nem került bemutatásra (gondolunk itt arra, hogy a szakmunkás munkabér, KIVA, biztosítási díjak, kamarai díjak, adók esetében miért került alkalmazásra az árindoklás, illetve a további kiegészítő indoklások esetében a 22 munkanap és 8 órás munkanap); e körben Ajánlatkérő ezúton is kifejezetten ki kívánja emelni, hogy ezen időbeli tényezőket nem Ajánlatkérő írta elő a felhívásban, dokumentációban, illetve az árindokolásra irányuló felhívásban, hanem éppen Ajánlattevő érvelt árainak megfelelősége mellett ezen fogalmi elemekkel. Ajánlatkérő ezt az okfejtést nem értette, amelynek megfelelően rákérdezett az alkalmazott módszertan kifejtésére, azonban Ajánlattevő nem adott érdemi választ ennek kapcsán.

- a 2023. november hó 28. napi határidővel benyújtott indokolásuk részét képező táblázatukban rögzített egyes munkatételekhez kalkulált költségek nincsenek összhangban az ajánlatban megadott egységköltségekkel:  
Az ajánlatkérő részletesen, munkatételenkénti bontásban, számításokkal alátámasztotta, hogy az 5., 6., 7. és 9. részekben az ajánlatban és az árindokolásban kalkulált költségek eltérnek egymástól az alábbi munkatételeknél: GA-0120, GA-0121, GA-0122, GA-0220, GA-0230, GA-0240, GA-0310, GA-0320, GA-0330, GA-0250, GA-0260, GA-0270, GA-0340, GA-0350, GA-0360, GA-0280, GA-0290, GA-0300, GA-0370, GA-0380, GA-0390, GA-0460, GA-0520, GA-0540, GA-0560, GA-0530, GA-0550, GA-0570, TA-1570.  
Továbbá az egyes munkatételek esetében nem állapítható meg az azokhoz kalkulált költségek pontos összetétele, hiszen Ajánlattevő nem jelölte meg, hogy az egyes költségösszetevők milyen arányban vesznek részt a megjelölt költségben.
- Ajánlatkérő megnézte a benyújtott árindoklást és annak kiegészítésében megjelölt költségeket és irreálisan alacsonynak ítélte több tétel esetében a megjelölt költséget.  
Az ajánlatkérő részletesen, munkatételenkénti bontásban, számításokkal alátámasztotta, hogy az 5., 6., 7. és 9. részekben az árindokolásban kalkulált költségeket az alábbi tételeknél találta irreálisan alacsonynak: GA-0120, GA-0121, GA-0122, GA-0220, GA-0230, GA-0240, GA-0310, GA-0320, GA-0330, GA-0250, GA-0260, GA-0270, GA-0340, GA-0350, GA-0360, GA-0280, GA-0290, GA-0300, GA-0370, GA-0380, GA-0390, GA-0460, GA-0520, GA-0540, GA-0560, GA-0530, GA-0550, GA-0570, TA-1570.
- Ajánlatkérő továbbá megnézte a benyújtott árindoklást és annak kiegészítésében megjelölt munkamennyiségek kivitelezési idejét, melyet szintén irreálisan alacsonynak ítélte.  
Az ajánlatkérő részletesen, munkatételenkénti bontásban, számításokkal alátámasztotta, hogy az 5., 6., 7. és 9. részekben az árindokolásban az alábbi tételeknél találta a napi elvégzett munkamennyiség alapján az 1 munkatételre vetített kivitelezési időt irreálisan alacsonynak: GA-0220, GA-0230, GA-0240, GA-0310, GA-0320, GA-0330, GA-0250, GA-0260, GA-0270, GA-0340, GA-0350, GA-0360, GA-0280, GA-0290, GA-0300, GA-0370, GA-0380, GA-0390, GA-0460, GA-0520, GA-0540, GA-0560, GA-0530, GA-0550, GA-0570, TA-1570.  
Ajánlatkérő ezúton is kifejezetten ki kívánja emelni, hogy ezen időbeli tényezőket nem Ajánlatkérő írta elő a felhívásban, dokumentációban, illetve az árindokolásra irányuló felhívásban, hanem éppen Ajánlattevő érvelt árának megfelelősége mellett ezen fogalmi elemekkel. Ajánlatkérő ezt az okfejtést nem értette, amelynek megfelelően rákérdezett az alkalmazott módszertan kifejtésére, azonban Ajánlattevő nem adott érdemi választ ennek kapcsán.
- A tervezett személyi és gépi erőforrások bevonását, illetve azok tervezett végrehajtási idejét Ajánlattevő nem indokolta, így egyértelműen nem állapítható meg az ajánlatban foglalt árakkal való egyezőség.”

22. A kérelmező 2024. május 16-án a jogorvoslati kérelemmel megegyező tartalmú előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, melyben vitatta az ajánlata érvénytelenné nyilvánítását. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet a 2024. május 22-én megküldött válaszában elutasította.

23. Az ajánlatkérő az általa 2024. október 22-én tájékoztatás a közbeszerzési eljárás eredményéről tárgyban közzétett hirdetményben rögzítette, hogy az 5. rész tekintetében 2024.

szeptember 11-én, a 6-7. részek tekintetében 2024. szeptember 20-án megkötötte a szerződést a nyertes ajánlattevőkkel.

### A jogorvoslati kérelem

24. A kérelmező 2024. június 1-jén jogorvoslati kérelmet nyújtott be, amelyben kettő kérelmi elemet terjesztett elő. A kérelmező mindkét kérelmi elem esetében a jogsértés megtörténtének dátumaként és a jogsértésről való tudomásszerzés dátumaként egyaránt 2024. május 22-ét, az előzetes vitarendezési kérelem elutasításának napját jelölte meg. Ismertette, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdés szerinti árándokolás és kiegészítő árándokolás kérésére az 5., 6., 7. és 9. részekre vonatkozó árándokolását és kiegészítő árándokolását benyújtotta, melyben rámutatott az ajánlatkérő által kiadott árúrlap táblázat, a közbeszerzési eljárás során közölt fedezet, és a jelenlegi megrendelési tételek ellentmondásos voltára. Kiegészítő árándokolásában tételes és konkrét adatokat tartalmazó választ adott, de ezen kívül egy tételkód szerinti táblázatot is csatolt, ahol magyarázattal ellátva ismertette a költségeket. E körben utalt arra, hogy sok éve végzi a közbeszerzés tárgyával azonos tevékenységet az ajánlatkérőnél, és jelenleg is szerződése van ugyanezen feladatok ellátására, melyet a mai napig is teljesít. A sok éve fennálló szerződéses kapcsolatban szerzett tapasztalatai alapján, a napi feladatokat jól ismerve, adott ajánlatot a tárgyi közbeszerzési eljárásban. Az ajánlatadás során a jelenlegi árait korrekcióval alkalmazva tudott teljesen szakszerű ajánlatot adni. Azért fontos ezt hangsúlyozni, mert a kérelmező ajánlati árát, annak tételeit, a közbeszerzési eljárástól függetlenül is ismeri az ajánlatkérő. Tisztában van tehát azzal, hogy a kérelmező ezeken az árakon dolgozik, a feladatot ezeken az árakon jelenleg is el tudja látni, azaz a vállalása ezekkel az adatokkal tényszerűen teljesíthető, gazdaságilag megalapozott. Előadta, hogy az ajánlatkérő 2024. január 8-án közbenső döntésével érvénytelené nyilvánította az ajánlatát az 5., 6., 7. és 9. részek vonatkozásában, mely ellen előzetes vitarendezési kérelmet, majd annak elutasítását követően jogorvoslati kérelmet terjesztett elő. A Döntőbizottság D.58/15/2024. számú határozatában a jogorvoslati kérelmének részben helyt adott, és megsemmisítette a 2024. január 8-án kelt, a kérelmezői ajánlatot érvénytelené nyilvánító döntést. Az ajánlatkérő ezt követően az eljárást folytatta, majd 2024. május 13-án ismét az ajánlatát érvénytelenítő döntést hozott. Az érvénytelenítő döntés a 2024. január 8-ai érvénytelenítés, majd az azt követő 2024. január 16-ai vitarendezési válasz szó szerinti bemásolása, kiegészítve némi számtani művelettel. A kérelmező az ajánlatát érvénytelené nyilvánító döntés ellen előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, melyben vitatta az érvénytelené nyilvánítás nem megfelelő indokolását, illetőleg az ajánlata jogszerűtlen érvénytelené nyilvánítását.

25. A kérelmező az első kérelmi elemben arra hivatkozott, hogy az ajánlatkérő az 5., 6., 7. részek esetében az ajánlatát érvénytelenítő döntését a Kbt. 79. § (1) bekezdését sértő módon fogalmazta meg, abból az érvénytelenítés pontos, részletes oka nem ismerhető meg, az érvénytelenítés szövegezése ekként hiányos, jogszerűtlen. Ajánlatkérő technikailag azt csinálta, hogy a mostani érvénytelenítést a D.58/15/2024. számú döntés 65. pontjában neki felróttak miatt a korábbi vitarendezési válaszában foglaltakkal kiegészítve, azt bemásolva újra kiadta, illetve ahhoz számtani műveleteket csatolt. De ettől még nem lett az indokolás sem részletes, sem érthető, sem következetes, sem ok-okozati kapcsolatban álló tartalmú, és abból az érvénytelenítés pontos, valós oka továbbra sem állapítható meg. Előadta, hogy az érvénytelené nyilvánító döntés 3. és 4. oldalán található érvénytelenítő indokolása megint csak olyan szinten általános, hogy mind a 4 részre, amit érvénytelenített, ugyanazt a sablonszöveget jelölte meg, és pusztán annyival próbálta „testre szabni”, hogy az azt követő számtani műveletekkel kiegészített elem az egyes részek tételeit követte le. Önmagában ez az

általánosság, a testesztelés hiánya is azt mutatja, hogy valójában nem azonosítható be, hogy melyik részre mi vonatkozik az érvénytelenítés 3. és 4. oldalán található sablonszövegből.

26. Az érvénytelenné nyilvánító döntés indoklásában található hivatkozásokkal kapcsolatban az alábbiakat adta elő.

- Miért kellett volna az érdemi teljesítésben részt nem vevő, szokásosan csak kapcsolódó feladatokat ellátó személyeket is bemutatni (pl. könyvelés), ha egyébként az indoklás bemutatja, hogy ehhez kapcsolódva milyen ráeső költségekkel számolt a kérelmező. A szakmunkásokra megadott díjazás miért nem megfelelő az adminisztrátori „képesítéshez” vagy „munkakörhöz”? Mitől lesz kellőképpen alátámasztott az indoklás, és mit tekint bemutatásnak valójában az ajánlatkérő, ha mindezen túlmenően egyébként az általa benyújtott kiegészítő áringdolás is tartalmazza a „központi költségek” hivatkozást.
- A kiegészítő áringdolás 4. pontjai tartalmazzák a tuskómarás költségeit hónap, nap, óra és perc bontásban. A fakivágás és gallyazás esetében pedig az 5. és 6. pont, oszloptó állításnál a 7. pont tartalmazza ugyanezt. Miért okoz megalapozatlanságot, hogy a gépek típusait nem jelölte meg a kérelmező? Miért okoz ez érvénytelenséget? Nem derül ki az érvénytelenítésből mi az összefüggés a géptípus megjelölés hiánya, a beszerzési ár megjelölés hiánya stb. teljesen felesleges és irreleváns adatok hiánya és az érvénytelenítés, mint gazdasági megalapozatlanság között, ha ráadásul az indoklások erre kifejezett válaszokat, kifejezett egységtételeket is megadtak.
- Milyen utazási idővel és utazási költséggel kellett az ajánlatkérő szerint számolni? Mit hiányol pontosan? Melyik munkatípusnál kell utazni és melyiknél nem? Nem tudni mit kér számon pontosan az ajánlatkérő. Már csak azért sem értelmezhető a hiány, mert üzemanyag költséggel számolt a kérelmező, arra az egyes tételeknél hivatkozik is.
- Mely gépeknél hiányolja a fogyóeszközt az ajánlatkérő? Mely gépeknél merül fel szerinte „fogyóeszköz”? Mi szerinte a fogyóeszköz? És ha van valamiféle „fogyóeszköz”, akkor azt miben, miért, miként kell cserélni? Mely munkanemre kellett volna számítani, és mely munkanem esetében okoz ez gazdasági megalapozatlanságot?
- Amennyiben az ajánlatkérő nem tudja értékelni a havi kalkulált költségeket, mert nem derül ki, hogy azok miből tevődnek össze, akkor ott van a Kbt. 72. §. (3) bekezdése, mely szerint további kiegészítő indoklást kellett volna kérni. De ettől még olyan nincs, hogy nem értékel valamit az ajánlatkérő, hiszen a rendelkezésére álló adatokat így vagy úgy értékelnie kell. És miként okoz a részletezettség hiánya gazdasági megalapozatlanságot, miért eredményez érvénytelenséget?
- Az az érvelés, hogy a központi költségek nem kerültek részletesen bemutatásra, nem helytálló, mert a kiegészítő áringdolás 5., 6 és 7. pontja is tartalmazza a „központi költségek” hivatkozást. Az adókra vonatkozóan pedig a 8. pontok tartalmazzak további információt. Itt sem derül ki az érvénytelenítés indoklásából, hogy miért kellett volna ennél részletesebb bontást adni, miként eredményezi ez az ajánlat érvénytelenségét.
- Az éves árbevétellel kapcsolatos érvénytelenségi indokból sem derül ki, hogy miként okoz gazdasági megalapozatlanságot, miért eredményez érvénytelenséget.
- A költségek (munkabér, adó, árbevétel) számszaki kiszámításának alapját jelentő időbeli egységek módszertanának hiányával kapcsolatban sem értelmezhető, hogy mi is az ajánlatkérő által állított hiány, és miként okoz ez gazdasági megalapozatlanságot és miért.
- Azon indokból, hogy az áringdolásban az egyes munkatételekhez kalkulált költségek nincsenek összhangban az ajánlatban megadott egységköltségekkel nem derül ki, hogy az ajánlatban foglalt árak/költségek/tételek közül melyikkel nem sikerült az „összhangot” megállapítani. Mivel számos tétel volt, így az érvénytelenítés szövegéből ki kellene derülnie melyik ártétellel való összhang nem volt megállapítható.



27. Ezt az általános indokolást tartalmazó részt követik az egyes részekhez tartozó számítások. Az egyes munkatételeken megy végig az irat, és egy - egy számítást tartalmaz. A sorba szedett számításokhoz nincs értékelés vagy kommentár fűzve. A számítás célja, hogy a benyújtott ajánlat alapján az ajánlatkérő által számított összeg, és az ajánlatkérő által a kiegészítő indokolásból, annak meg nem jelölt elemei alapulvételével, meg nem jelölt számtani műveletek segítségével megállapított érték különbségét bemutassa. Az, hogy milyen matematikai műveletek kerültek elvégzésre, azokhoz honnan vette az értékeket az ajánlatkérő, mik ezek az értékek, az érvénytelenítésből nem tudjuk meg. Így már az sem tudható meg, miért pont ez a két érték került összevetésre, hiszen nem tudjuk honnan, miből származnak, miből képződnek. Tetszőlegesen elvégzett számítások, melyeknek az értékei is tetszőlegesek, megalapozatlanságot nem támaszthatnak alá, hiszen ennyi erővel bármiből bármit le lehet vezetni. Mivel nem ismerhető meg a számítások egyetlen eleme sem, nem tudjuk meg az érvénytelenítésből az érvénytelenítés pontos oka micsoda, így nem is tudjuk azt támadni, hogy melyik elemet, hol, miként, miért vette vagy nem vette figyelembe az ajánlatkérő.

28. Összegzőképpen a kérelmező kifejtette, hogy függetlenül attól, hogy valamely árindokolási kérést teljesített vagy sem a kérelmező, az érvénytelenítésben azt kellett volna pontosan megjelölnie és részletes indokolást adóan megmondania az ajánlatkérőnek, hogy melyik rész, melyik munkatételét tarja gazdaságilag megalapozatlannak, majd az így konkrétan megjelölt munkarész vonatkozásában kellett volna egy részletes indokolást adnia, mely indokolásból egyértelműen ki kellene annak derülnie az adott munkarészre megadott értéket miért nem tudja megalapozottként az ajánlatkérő elfogadni. Az érvénytelenítés szövegéből jól láthatóan az ajánlatkérő kizárólag arra alapítja az indokolását, hogy nem kapott meg, vagy nem kellő részletezettséggel valamilyen általa elvárt információt. De az érvénytelenítés nem az indokolás, vagy hiánypótlás hiányos voltán kell alapuljon, hiszen a Kbt. 73. §. (2) bekezdése előírása nem ezt tartalmazza. Tehát nem azért lehet és kell érvényteleníteni, mert az ajánlatkérő szerint valamilyen információ, részletezettség hiányzik, vagy valamit nem tudott figyelembe venni állítása szerint. Az ajánlatkérő azért alkalmazhatta volna a hivatkozott előírást, mert az ajánlat valamely ellenszolgáltatásként megadott tételét, elemét aránytalanul alacsonynak minősíti. Az érvénytelenítésben ezt az ellenszolgáltatást meg kellett volna jelölni, hogy az adott ellenszolgáltatási tétel az ajánlatkérő szerint aránytalanul alacsony, majd ezt kellett volna kövesse a részletes indokolás, hogy miért tartja ezt aránytalanul alacsonynak az ajánlatkérő. Az ajánlatkérő azonban sem azokat az ellenszolgáltatási tételeket nem jelölte meg az érvénytelenítésben, amelyekről megállapította az aránytalanul alacsony minőséget, sem nem adta ennek ok-okozati összefüggéssel bemutatott részletes indokát. A fentiekre tekintettel az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 79. § (1) bekezdését.

29. A kérelmező a második kérelmi elemében arra hivatkozott, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 73. §. (2) bekezdését megsértve nyilvánította az ajánlatát az 5., 6. és 7. részek vonatkozásában érvénytelenné. Az érvénytelenné nyilvánítás indokolásában egyik rész esetében sem állapította meg konkrét ajánlati ár vagy érték aránytalanul alacsony ellenszolgáltatási mivoltát. Az ajánlatkérő tehát valójában érdemében nem is tett eleget az ehhez szükséges értékelési kötelezettségének, a Kbt. 69. §. (1) és (2) bekezdése követelménye nem teljesült. Az, hogy az ajánlatkérő azt állapította meg, hogy nem állapítható meg adott elemek „összhangja”, nem lehet az ellenszolgáltatás aránytalanul alacsony volta megállapításaként értékelni. Ugyancsak nem lehet így értékelni azt sem, hogy az ajánlatkérő megítélése szerint a kérelmező nem bocsátott rendelkezésre minden olyan tény, adatot, kalkulációt, és ezért nem indokolta megfelelően az ajánlati ára megalapozottságát, illetve, hogy a szerződés az adott

áron teljesíthető. Az ajánlatkérő az általa nem megfelelőnek tekintett indokolás hiánya, és ezen indokolási hiány megállapítása önmagában nem az ajánlatban megadott ellenszolgáltatás indokolásáról történt állásfoglalás, nem az ellenszolgáltatás aránytalanul alacsonynak minősítéséről szóló döntés. Így például ugyan a kérelmező nem az ajánlatkérő által elvárt kalkulációt alkalmazta, nem az ajánlatkérő által elvárt bontásban, módszerrel vagy módon adta meg az adatokat, vagy nem azokat az adatokat adta meg amit az ajánlatkérő kért, de egyébként más alátámasztó adatokat megadott, más kalkulációt alkalmazott, más módszert követett, amelyek egyébként a vállalási árat megalapozzák, a gazdasági megalapozottság azok alapján megállapítható, akkor az indokolás elvártnak megfelelő volta nem bír jelentőséggel. Az ajánlatkérőnek azt kellett volna megállapítania, ami az érvénytelenítés alapja lehet a Kbt.-ben, azaz, hogy az ellenszolgáltatás aránytalanul alacsony. Ehhez képest csak az került megállapításra, hogy nem adott az ajánlatkérő által elvárt – metódus, stb. - megfelelő indokolást a kérelmező, és, hogy nem megállapítható az indokolásából egyes elemek „összhangja”. A kérelmező állítja, hogy megfelelő, az ajánlati árát alátámasztó indokolást adott. A hiányolt gépköltségre a kiegészítő indokoltatás során válaszolt, lásd 4.-5.-6. pont és a táblázat, ott adatokat adott meg, amelyek a gép típusának ismerete nélkül is alátámasztják a vállalási árat. A hiányolt gép típusa jelentéktelen adat, nem szükséges az ajánlati ár megalapozottsága megítéléséhez. A kérelmezőnek az ajánlati árát megalapozó indokolást kellett adnia, nem pedig az ajánlatkérő által előzetesen elő nem írt, csak az indokoltatás során megfogalmazott metódusú, kalkulációjú, módszerű indokolást. Ez óriási különbség. Az pedig, hogy egy erdőirtással, favágással foglalkozó cégtől az ajánlatkérő számított fogyóeszköz csere költséget vár el, és ennek hiányára alapozva az ajánlat irrealitását állítja túlzó, el nem várható tartalmú indokolás, ami semmiféle összefüggésben nem áll az ajánlati ár megalapozottsága kérdésével. Az ajánlatkérő végtelenségig sorolhatna olyan jelentéktelen tételeket, amiket a kérelmező nem szerepeltetett, miként visszaélészerűen előírhatna és számon-kérhetne kalkulációkat, olyan módszerek, kimutatások alkalmazását, amelyek egy ilyen kis, fizikai munkából élő vállalkozástól nem elvárhatóak, illetve nyilvánvalóan speciális szakismeretet, költséget jelentő külső szakember bevonását igényelnék. Az ilyen részletezettségű, adott konkrét adatot, módszert utólagosan elváró ajánlatkérői magatartás nem az ajánlat megalapozottságának tisztázását szolgálja, és ekként az érvénytelenítés alapja nem lehet. Az ajánlatkérő az aránytalanság megítéléséhez teljesen szükségtelen, azt semmiben sem befolyásoló adatokat hiányol. Sem a hiányolt adatok, sem a hiányolt részletezettség, vagy elvárt módszertan kidolgozása nem visz közelebb az aránytalanság megítéléséhez. A rendelkezésre álló adatok alapján az aránytalanság kérdése tisztázható lett volna, de jól láthatóan nem erre törekedett az ajánlatkérő.

30. A kérelmező hivatkozott arra, hogy ha az ajánlatkérőnek valóban az aránytalanság vizsgálata lett volna a célja, akkor eleget tett volna a D.58/15/2024. számú határozat azon előírásának miszerint „Amennyiben az ajánlattevő megfelelően alá tudja támasztani, hogy ajánlati ára igazodik a jelenlegi szerződéses áraihoz, nincs azokhoz képest reális eltérés, az ajánlatkérőnek ezt objektív indokként figyelembe kell vennie.” Az ajánlatkérő azonban kísérletet sem tett erre. Az ajánlatkérő mindegyik minden elemében valótlán, iratellenes és könnyen cáfolható indokolást adott elő a vitarendezési válaszában, miszerint a tárgyi eljárásban az ajánlatkérő nem kíván más szerződéses tapasztalatokat, illetve partner adatokat értékelni, különösen akkor, ha azok egyrészt teljesen indifferensek a jelenlegi eljárásba, másrészt teljesen más tartalomra alapszik. Az ajánlatkérő kizárólag a jelen eljárás adatait értékeli és nem egyéb partner adatokat. Hangsúlyozta, hogy a két szerződéses jogviszony egyes ártételei teljes mértékben eltérőek, közös halmaz és azonosság semmilyen formában nem állapítható meg, amely bármely indokot szolgáltatna azok összemérésére és/vagy egybevetésére. Ily módon ezeket egy kalap alá venni és azonos optikán keresztül vizsgálni

szakmailag is lehetetlen, egyben szükségtelen és szakmaiatlan volna. A kérelmező előadta, hogy az előző jogorvoslat óta is zavartalanul tovább teljesít az érvényben lévő szerződése alapján az ajánlatkérő részére. Így a tárgyi eljárásban az ajánlatkérő állításával szemben nem indifferens, nem eltérő tartalmú szerződést kell megítélni, hanem teljesen ugyanazt a teljesítést. Ha lezajlott volna a jelen eljárás, akkor az új szerződés keretében végezné el a kérelmező teljesen azonos tartalommal a teljesítést. Nem egyéb partnerek adatait kellett volna az ajánlatkérőnek értékelni, hanem a kérelmező nála meglévő adatait. Az ártételek a régi megrendelések és az újonnan megkötendő szerződésben valóban eltérőek, de összehasonlíthatóak. Ennek oka, hogy nem ártételt rendel meg az ajánlatkérő, hanem adott munka elvégzését, adott teljesítést. Így amikor megrendeli egyszerűsítve pl: 100 méter hosszban a vezetékszakasznövényzet-tisztítási munkáit, akkor a megrendelés nem ártétel bontású, nem tételeiben kidolgozott, hanem egy adott mennyiség egységes leadásáról van szó. Az elszámolás során az adott mennyiség kerül mind a régi, mind majd az új szerződés alapján tételesen elszámolásra. Így képezhető a régi tételekkel is egy elszámolás, és képezhető az új tételekkel is egy új elszámolás, de mindkettő azonos tartalmat számol el.

31. Hivatkozott arra is, hogy a korábbi jogorvoslati eljárásban becsatolta és az ajánlatkérő részére is átadta D. J. igazságügyi szakértő szakvéleményét, ami megállapította az ajánlat gazdasági megalapozottságát. A jogorvoslat után az ajánlatkérő az értékelési szakba visszalépve azonban teljesen figyelmen kívül hagyta az igazságügyi szakértő szakvéleményét, azt sem az érvénytelenítésbe nem értékelte, sem a vitarendezés során. A kérelmező igazságügyi szakvéleménnyel igazolta az ajánlata, az ajánlati ára megfelelőségét. Ezt az igazságügyi szakvéleményt nem csak nem rontotta le az ajánlatkérő, hanem meg sem kísérelte az ellenbizonyítást, azt egyszerűen figyelmen kívül hagyta. Ezzel önmagában is megsértette az ajánlatkérő az értékelési kötelezettségét, hiszen egy kérdést eldöntő bizonyítékot hagyott azért figyelmen kívül, hogy a megcélzott eredményre juthasson. Az értékelési kötelezettségének, a Kbt. 69. §. (1) és (2) bekezdése követelménye nem teljesült. Ez kirívóan súlyos jogsértés az ajánlatkérő részéről. A kérelmező az ajánlatkérő azon észrevételére, miszerint az igazságügyi szakértői vélemény csak később állt rendelkezésre, mint ahogy az ajánlat érvénytelenítéséről döntött, előadta, hogy az ajánlatkérő 2024. május 13-án döntött az ajánlat érvénytelenítéséről, az igazságügyi szakértői véleményt pedig 2024. március 1-jén küldte meg az ajánlatkérőnek. Tehát a döntés meghozatala időpontjában az igazságügyi szakértői vélemény már az ajánlatkérő rendelkezésére állt. Hangsúlyozta, hogy a szakvélemény a szakismerettel rendelkező, arra jogosult szakembertől származik. A szakvélemény megállapítását nem lehet lerontani egy jogorvoslati kérelemben eljárási képviselő által tett állítással. Ha a szakvéleményben foglaltakat az ajánlatkérő vitatja, akkor arra jogosult szakértő útján tehetné ezt meg. Nem utólagosan, hanem még az értékelési szakban, a döntéshozatal előtt. Egyelőre azonban az ajánlatkérő a szakvélemény megalapozottsága tekintetében kételyt sem tudott ébresztetni, mivel semmiféle szakmai állítást sem tudott ezzel kapcsolatban tenni. Az, hogy megint önkényesen kiragadva az összefüggéseiből egyes adatokat tesz minden alap nélküli, igazolatlan állításokat az iratában az ajánlatkérő arra vonatkozóan, hogy utólagosan megvizsgálta a kérelmező ajánlatkérő felé alkalmazott árait, és azok nem egyeznek, a szakvélemény lerontására nem alkalmasak.

32. A kérelmező álláspontja szerint szakszerű értékelés mellett az ellenszolgáltatás aránytalanul alacsony volta nem lett volna megállapítható, mivel az indokolás adatai, az igazságügyi szakértő szakvéleménye, illetve az ajánlatkérő számára saját működési körében rendelkezésre álló információk a vállalat realitását, teljesíthetőségét alátámasztják, igazolják, azokat értékelnie kellett volna az ajánlatkérőnek. Az ajánlatkérő által vizsgált és figyelembe vett bagatell hiányok, melyek valójában nem is voltak szükségesek az értékeléshez, nem

rontják le a rendelkezésre álló adatok, ismert körülmények bizonyító erejét. Egyszerűsítve a problémát, az ajánlatkérőnek az ajánlati ár megalapozottságát kellett volna vizsgálnia (a rendelkezésre álló bizonyítékokat felhasználnia, értékelnie), nem pedig az általa utólagosan támasztott tartalmú indokoltatási elvárásnak való megfelelés vagy nem megfelelés kérdését. Ha az indoklás az ajánlati árat alátámasztja, akkor nincs jelentősége annak, hogy az ajánlatkérő által utólagosan támasztott elvárások valamelyike esetlegesen az ajánlatkérő szerint nem teljesült.

33. A kérelmező a fentiekre tekintettel kérte a Kbt. 165. §. (2) bekezdés d) pontja alapján a kérelmi elemekben megjelölt jogsértések megtörténtének megállapítását és a (3) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezmény alkalmazását, azaz a kérelmezői ajánlatot az 5.-6.-7. rész esetében érvénytelenné nyilvánító döntésnek, továbbá az eljárást lezáró döntésnek a megsemmisítését. Kérte az ajánlatkérő kötelezését az eljárási költségek viselésére, közte 500.000.- Ft+ ÁFA, azaz bruttó 635.000.- Ft ügyvédi munkadíj megfizetésére is. A kérelmező az 5., 6., 7. részek vonatkozásában mindösszesen 4.316.381.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta.

### **Az ajánlatkérő észrevételei**

34. A jogsértés hiányára tekintettel, kérte mindkettő kérelmi elem alaptalanság miatti elutasítását.

35. Az első kérelmi elemmel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánítása során a Kbt. 79. § (1) bekezdése szerinti tételes indokolási kötelezettségének mindenben eleget tett. Éppen a kérelmező az, aki az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánító döntését általános elvi élel és kevés ténybeli konkrétummal vitatja. Az ajánlatkérő a Kbt. előírásainak megfelelően érvénytelenítette az ajánlatot. A kérelmező önkényesen egy-egy Kbt. rendelkezést kiragad a törvényi rendelkezések kontextusából ugyanígy egy-egy az ajánlatkérő által megfogalmazott érvénytelenítési indokot kiragad a teljes érvénytelenítési dokumentum érvrendszerének kontextusából. Ez súlyosan félrevezető az ajánlatkérő eljárása helyességének megítélése szempontjából. Az árindokolásra felhívott ajánlattevőnek objektív tényeket és számításokat kell közölnie annak érdekében, hogy az ajánlatkérő megalapozott döntést hozzon. Alapvetően az ajánlattevő felelőssége, hogy úgy mutassa be az ajánlati árának költségeleleit, olyan részletességgel, hogy az megalapozottan alátámassza a vállalását, bemutassa, hogy konkrétan milyen költségekkel számolt ajánlati ára kalkulálásakor, és ezzel meggyőzze az ajánlatkérőt is, hogy a vállalása megalapozott, alátámasztott. Ezt kell ismertetnie az ajánlattevőnek az árindokolás benyújtása során. Az ajánlatkérő pedig a jogszabályi rendelkezések és a kialakult joggyakorlat értelmében kizárólag abban az esetben fogadhatja el az ajánlattevő árindokolását, és annak alapján az ajánlatban megadott vállalást, amennyiben az kétséget kizáróan, számszerű adatokkal alátámasztott, objektív módon ismertetett vállalást tartalmaz. Az ajánlatkérőnek a döntése meghozatalakor rendelkezésre álló dokumentumok alapján kell kétséget kizáróan meggyőződni a vizsgált ajánlati elem megalapozottságáról, objektív teljesíthetőségéről. Hivatkozott arra, hogy a kérelmező indokolásai az eltérő adatokra tekintettel nem voltak következetesek, egyértelműek az egyes ártételek értékét tekintve. A kérelmező árindokolásaiban nem egymásra épülő, egymást megerősítő adatok kerültek bemutatásra, hanem az egyes költségtételek, árelemek esetén eltérő adatokat mutatott be az indokolásaiban. Ebből következően a kérelmező indokolásaiban szereplő adatok nem minősülnek objektívnek, nem támasztják alá meggyőzően az aránytalanul alacsony ajánlati árat. Így az indokolásokban szereplő eltérő adatokra tekintettel nem volt vizsgálható, hogy az egyes árelemek mértéke

megfelel-e az egyes tételek tekintetében irányadó jogszabályi rendelkezésekben foglaltaknak. Ismertette, hogy az 5., 6. és 7. részek vonatkozásában a kérelmező tette a legalacsonyabb összegű ajánlatot. Az ajánlatkérő megvizsgálta az ajánlati kötöttséggel terhelt egységárakat, és azon egységárak vonatkozásában kérte fel a kérelmezőt árindoklásra, amelyek 40%-nál nagyobb eltérést mutattak a nyertes pozícióban lévő ajánlatok egységárainak átlagához képest. A kérelmező esetében az 5. részajánlati területen 29 db egységár, a 6. részajánlati területen 30 db egységár, a 7. részajánlati területen 28 db egységár volt alacsonyabb, mint a nyertes pozícióban lévők egységárai átlagának 60%-a. Ezek közül az 5., 6. és 7. részajánlati területen 5 db egységár a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagához képest csupán 10% és 20% közötti értéket képviselt, míg 20 db egységár a nyertes pozícióban lévők egységárainak átlagához képest csupán 10%-os értéket képviselt.

36. Az ajánlatkérő ismertette, hogy árindokolás kérésében milyen költségek bemutatását várta el a kérelmezőtől. Továbbá, hogy az érvénytelenné nyilvánító döntésében részletesen kifejtette, hogy a kérelmező mely költségeket nem mutatott ki, mely költségeket nem mutatott be részletesen, mely tételek esetében nem voltak összhangban a kalkulált költségek az ajánlatban szereplő egységárakkal, mely munkatételeknél ítélte irreálisan alacsonynak a megjelölt költségeket, illetőleg irreálisan alacsonynak a munkamennyiségek kivitelezési idejét az árindokolásban és a kiegészítő árindokolásban. Idézte a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánító döntésének szövegét, és hangsúlyozta, hogy mivel a kérelmező nem teljesítette az ajánlatkérő által előírt kiegészítő árindokolásban foglaltakat, így az ajánlatkérő számára nem volt megállapítható, hogy a szerződés adott áron teljesíthető-e, tehát az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás nem került alátámasztásra. Nem értett egyet a kérelmező azon kifogásával, hogy az érvénytelenné nyilvánítás indokolása általános és sablonszerű lenne. A kérelmező mind a 4 részre ugyanazt az árindokolást és kiegészítő árindokolást nyújtotta be, ezért az ajánlatkérő ugyanazzal a problémával szembesült valamennyi rész vonatkozásában, ezért tudta alkalmazni ugyanazt az érvénytelenítési szöveget minden részben, mert minden érintett részben ugyanaz volt a probléma az árindokolással. Rámutatott arra, hogy az ajánlatkérőnek egy árindokolás kérés során nem azt kell vizsgálnia, hogy egy korábbi szerződés alapján jelenleg is teljesít a kérelmező. Az ajánlatkérőnek a tárgyi eljárásban benyújtott ajánlatokat kell vizsgálnia a jelenlegi piaci körülményeket figyelembe véve. Az ajánlatkérő megjegyezte továbbá, hogy a jelenleg az ajánlatkérővel érvényben lévő szerződések díjtételjegyzéke és a tárgyi közbeszerzési eljárásban kiadott árúrlap tételei, egységárai nem azonosak sem számát, sem azok műszaki tartalmát tekintve. A kérelmező azon kijelentése tehát, hogy a feladatokat jelenleg a tárgyi eljárásban megadott egységárakon látja el nem helytálló.

37. Az ajánlatkérő a második kérelmi elemmel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérő objektív alapú árindokolás alapján tudta volna a kérelmező ajánlati árának megalapozottságát vizsgálni. Azonban objektív alapú árindokolás nem került benyújtásra a kérelmező részéről, így az ajánlati ár megalapozottsága nem volt megállapítható, emiatt az ajánlatkérő a Kbt. 73.§ (2) bekezdése alapján érvénytelenné nyilvánította a kérelmező ajánlatát. Az ajánlatkérő nem utólagosan támasztott tartalmú árindokoltatást írt elő, hanem a Kbt. 72.§ (2)-(3) bekezdés alapú objektív árindokoltatást. Az ajánlatkérő és a kérelmező is kötve van az ajánlatkérő által az aránytalanul alacsony árral kapcsolatos indokolás kéréséhez, illetve kiegészítő indokolás kéréséhez, amennyiben a kérelmező azt határidőben nem támadja meg. A kérelmezőnek ez alapján az árindokolást olyan szerkezetben és tartalommal kellett megadnia, ahogyan azt az ajánlatkérő kérte. Hivatkozott e körben a Döntőbizottság D.490/21/2022. számú határozatára, amelyben a Döntőbizottság rámutatott, hogy az ajánlatkérő a saját felhívásához maga is kötve van, azaz az indokolást csak akkor fogadhatja el, ha az általa elvárt információt teljes körűen tartalmazza.

38. Az ajánlatkérő kiemelte, hogy az időbeli tényezőket nem az ajánlatkérő írta elő a felhívásban, dokumentációban, illetve az árindokolásra irányuló felhívásban, hanem éppen a kérelmező érvelt árainak megfelelése mellett ezen fogalmi elemekkel. Az ajánlatkérő ezt az okfejtést nem értette, amelynek megfelelően éppen annak megértése érdekében kérdezett rá az alkalmazott módszertan kifejtésére, azonban a kérelmező nem adott érdemi választ ennek kapcsán. Objektív alapú árindokolást kért a kérelmezőtől. A kérelmező ezt nem teljes körűen adta meg, ezért az ajánlatkérő további árindokolást kért, ami továbbra sem volt megfelelő. Az ajánlatkérő és ajánlattevő is kötve van az ajánlatkérő által az aránytalanul alacsony árral kapcsolatos indokoláskéréshez, illetve kiegészítő indokoláskéréshez, amennyiben a kérelmező azt határidőben nem támadja meg. A kérelmező észrevételei félrevezetőek a tekintetben, hogy hiánynak fogalmazza meg azokat az ellentmondásokat, amiket az árindokolása tartalmaz, másrészt ezeket jelentéktelennek minősíti. A Kbt. az aránytalanul alacsony ár indokolásánál nem tesz különbséget a jelentéktelen vagy kevésbé jelentős, vagy nagyon jelentős között. A kérelmező által megadott adatoknak koherens egésznek kell képezni, ami megalapozza az ajánlatkérő számára átlátható módon, hogy a szerződést az adott áron képes teljesíteni. Ahogy az előzetes vitarendezés alkalmával, úgy a jogorvoslat során sem lehet már további kísérletet tenni az ajánlat érvényessé minősítése érdekében. A kérelmezőnek az eljárás során kellett volna megtenni az ehhez szükséges lépéseket. Minden eljárási lépés megtétele vagy elmaradása mindenképpen a kérelmező felelőssége, így indokolási kötelezettségének elmaradása, vagy nem teljes körben való teljesítése mindenképpen a kérelmező terhére esik. Nem eshet az ajánlatkérő terhére az a körülmény, hogy a nevezett ajánlattevő nem akarta, vagy nem tudta megérteni az árindokolás lényegét.

39. Rögzítette, hogy megvizsgálta, hogy a kérelmező milyen árakon teljesíti a hatályos szerződésében a gallyazási munkákat.

Nyomvonalisztítás (Ft/m <sup>2</sup> )	35.-Ft
Oszloptő tisztítás (Ft/db)	9000.-Ft
Egyedi fakivágás (Ft/db)	7500.-Ft
Gallyazás (Ft/km)	350.000.-Ft

A jelenlegi szerződésben 4 db tétel szerepel. A tárgyi közbeszerzési eljárásban kiadott árúrlapban 60 db tétel szerepel. Tehát a kérelmezőnek az ajánlatkérővel érvényben lévő szerződésének díjtételjegyzéke és a tárgyi közbeszerzési eljárásban kiadott árúrlap tételei, egységárai nem azonosak sem a számukat, sem azok műszaki tartalmát tekintve. A kérelmező azon kijelentése tehát, hogy a feladatokat jelenleg a tárgyi eljárásban megadott egységárakon látja el, nem helytálló. Az ajánlatkérő megjegyzi, hogy a kérelmező a fakivágási tevékenységet jelenleg a megajánlott árához képest hétszeres áron látja el. Nem összehasonlítható a jelenlegi szerződés műszaki tartalma és a tárgyi közbeszerzési eljárás műszaki tartalma. A jelenlegi szerződés műszaki tartalma lényegesen szűkebb, mint a tárgyi közbeszerzési eljárás műszaki tartalma. Az ajánlatkérő sokkal szélesebb körben hívta fel árindokolás kérésre a kérelmezőt, mint a jelenlegi szerződésben foglalt tételek.

40. Az ajánlatkérő az igazságügyi szakértői véleménnyel kapcsolatban kifejtette, hogy az ajánlatkérőnek az értékelés során a közbeszerzési eljárás során benyújtott anyagokat kell vizsgálnia. A kérelmező az igazságügyi szakértő véleményét a jogorvoslati eljárás során nyújtotta be. Az ajánlatkérő a benyújtott árindokolásból és kiegészítő árindokolásból állapította meg az ajánlat érvénytelenségét, amely időben is megelőzte a jogorvoslati eljárást. Mivel időben is megelőzte az árindokolás kérés és kiegészítő árindokolás kérés, amelyből az ajánlatkérőnek meg kellett állapítani az ajánlat érvénytelenségét, ezért fogalmilag kizárt, hogy az ajánlatkérő súlyos jogsértést követett el. Az igazságügyi szakértőtől származó igazolás nem

pótolja az ajánlatkérő közbeszerzési eljárás során elmulasztott eljárási cselekményét. Az igazságügyi szakértő által kiadott igazolás egyrészt nem állt az ajánlatkérő rendelkezésére a közbeszerzési eljárás során a döntése meghozatalának időpontjában, így azt nem vehette figyelembe az árendokolás vizsgálata során, másrészt nem helyettesíti az ajánlatkérői előírások szerint kért követelmények teljesülését.

### **A Döntőbizottság által a D.352/15/2024. szám alatt hozott határozat, valamint a Fővárosi Törvényszék 103.K.703.505/2024/9. számú ítélete**

41. A Döntőbizottság a D.352/15/2024. számú határozatában a jogorvoslati kérelmet elutasította.

42. A Fővárosi Törvényszék a 103.K.703.505/2024/9. számú ítéletében a Döntőbizottság D.352/15/2024. számú határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. Az ítéletben az alábbi megállapítások is szerepeltek:

„[26] A felek által nem volt vitatott, az alperes határozatából is megállapítható, hogy az ajánlatkérők az alperes a D.58/15/2024. számú határozatának rendelkező része szerint eljárva a felperesi ajánlatot érvénytelenné nyilvánító döntés és tájékoztatás megsemmisítése következtében a Kbt. 165. § (12) bekezdése alapján minden további eljárási cselekmény nélkül, változatlan tények alapján újból a felperes ajánlatának érvénytelenségéről határoztak a jogorvoslati eljárásban kifogásolt indokok szerint. Az sem vitatható, hogy az alperes D.58/15/2024. számú határozata rendelkező része a Kbt. 165. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felhívást a követendő eljárásra nem tartalmaz, mint ahogy feltételhez kötést sem, ugyanakkor a felperes helyesen hivatkozott arra, hogy általa a jogorvoslati eljárásban is szó szerint hivatkozott D.58/15/2024. számú határozat 68. pontjában az alperes a jogszerű bírálat szempontjait kijelölte az ajánlatkérők számára. Ez okból arra a perben az alperes sikerrel nem hivatkozhatott, hogy az előzményi eljárás, miután az érvénytelenség érdemi vizsgálatához abban nem jutott el, nem releváns, mert a konkrét, az ajánlatkérők által kiadott felhívás tartalmi értékelését jelentő kifogásokat és ezzel összefüggően az ismételt értékeléshez kapcsolódó instrukciókat fogalmazott meg abban az ajánlatkérők számára. Ezzel egyértelművé tette, hogy miként kell jogszerűen elbírálni a felperes ajánlatát. A határozat 68. pontja – egyebek mellett – egyrészt egyértelműsítette, hogy az ajánlatkérő által elvárt időegységre vonatkozó számonkérést túlzónak és indokolatlannak tartja, másrészt rögzítette, hogy az ajánlatkérőnek objektív indoként figyelembe kell vennie azt, ha az ajánlattevő megfelelően alá tudja támasztani, hogy ajánlati ára igazodik a jelenlegi szerződéses áraihoz, és nincs azokhoz képest reális eltérés.

[27] Az ajánlatkérők az alperes D.58/15/2024. számú határozatát nem támadták közigazgatási perben, az érvénytelenné nyilvánító döntés megsemmisítését követően ismételten elbírálták a felperes ajánlatát. A felperes következetesen kifogásolta, hogy nem vették figyelembe a véglegessé vált D.58/15/2024. számú határozat 68. pontjába foglalt előírást. Erre a körülményre a felperes már a jogorvoslati kérelmében többször is hivatkozott és sérelmezte, hogy az ajánlatkérők az előírásokat nem követték. „A közigazgatási határozatok esetén – fősabályszerűen – az alaki jogerő első fokozatához, tehát a véglegességhez kapcsolódik az anyagi jogerő beállása, azaz az adott anyagi jogviszony létrejötte. Ezért az anyagi jogerőt érdemes a véglegesség értelmezésénél az alaki jogerő egyik, és talán legfontosabb jogerőhatásának tekinteni. A legfontosabb jogerőhatás véglegességhez kapcsolódik, azaz a feleket innentől az adott határozat köti, jogviszonyaik keletkezése, módosulása vagy megszűnése a határozat véglegességével következik be. Másrészt az azonos tényállás, felek és jogalap esetén új eljárás nem folytatható le (ítélt dolog), csak az adott eljárásban hozott döntés támadható különböző rendkívüli jogorvoslatokkal.” (Nagykommentár az általános

közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényhez szerkesztette: Barabás Gergely / Baranyi Bertold / Fazekas Marianna)

[28] A jogorvoslati kérelem vizsgálata alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperesnek nem csak abban a kérdésben kellett volna állást foglalnia, hogy az érvénytelenné nyilvánító ajánlatkérői döntésből az érvénytelenítés pontos, részletes oka megismerhető-e, illetve megfelel-e a Kbt. 79. § (1) bekezdésének, valamint, hogy az érvénytelenítés jogszerű-e. Előjáróban azt kellett volna eldöntenie, hogy az ajánlatkérőknek a végleges D.58/15/2024. számú határozatban foglaltakra figyelemmel miként kellett volna jogszerűen eljárnia. A döntés véglegességéből fakadóan az alaki és anyagi jogerőhatás jelent-e, illetve jelenthet-e kötöttséget a határozatot hozó alperes, valamint az azt végrehajtó ajánlatkérők számára. Az alperes azonban ezzel a kérdéssel nem foglalkozott, a jogorvoslati kérelem e részében elbírátlan maradt, az alperes kizárólag említést tett az előzményi a D.58/15/2024. számú határozatról, ugyanakkor az ott előírtakat egyáltalán nem rögzítette, ahogy az ezzel kapcsolatos felperesi érveket sem. A határozat alapján nem állapítható meg, hogy az alperes ezeket a felperesi érveket miként értékelte, egyáltalán értékelte-e. Az alperes az indoklás során ki sem tért a D.58/15/2024. számú határozatára. Nem rögzítette, hogy vizsgálta-e az abban foglaltakat, illetve, hogy kellett-e vizsgálnia. Egyáltalán nem adott választ arra sem, hogy a végleges határozat előírásai miként kötötték az ajánlatkérőket, illetve egyáltalán kötötték-e. Ahogy annak sem adta meg jogi és ténybeli indokát, hogy magát az alperest kötik e a D.58/15/2024. számú határozatban foglaltak, illetve amennyiben nem, úgy mi ennek az indoka.

[29] Az alperes akkor járt volna el helyesen, ha előjáróban e kérdésekben állást foglal, miután ebbéli döntésének a függvénye lehet minden további kérdés eldöntése, az ajánlatkérők által hozott ismételt értékelés érdemi vizsgálata.

[30] A bíróság ugyanakkor ebben a kérdésben az alperes helyett elsőként nem foglalhat állást, és a hiányzó indokolást nem pótolhatja, ugyanis a bíróságnak nem feladata, hogy saját ítéletében pótoljon olyan mértékű értékelési és indokolási hiányosságot, amely a fentiek szerint bekövetkezett az alperes eljárásában és határozatában. Ezzel ugyanis a felülvizsgálati szerepét áttörve átvinné a közigazgatási hatáskört, kvázi egyfokúvá tenné az eljárást azzal, hogy teljességgel maga bírálja el elsőként a felperes közigazgatási szervhez címzett kérelmét. A Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján meg kell semmisíteni a határozatot és a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja alapján új eljárást kell elrendelni, ha a közigazgatási eljárás lényeges szabályai szenvedtek sérelmet és az ezáltal okozott jogsérelem a perben nem orvosolható. Ezért a bíróság az alperes keresettel támadott határozatát megsemmisítette, és az alperest új eljárásra kötelezte.

[32] Az alperesnek az új eljárása során – figyelemmel a jelen ítéletben foglaltakra – a döntését akként kell meghoznia, hogy előjáróban a felperesnek a D.58/15/2024. számú határozat figyelmen kívül hagyásával kapcsolatos érveit kell vizsgálnia. Ezt követően dönthet csak a további kifogásokról az ügy érdemét illetően.”

### **A Döntőbizottság megismételt eljárása, a megismételt eljárásban hozott döntése és annak indokai**

43. Az ajánlatkérő a megismételt eljárásban kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását, valamint fenntartotta a D.352/2024. szám alatt folytatott eljárásban tett észrevételeit. A Fővárosi Törvényszék 103.K.703.505/2024/9. számú ítélete álláspontja szerint nem mondja ki, hogy a kérelmező ajánlatának érvénytelenségéről hozott ajánlatkérői döntés jogellenes, csupán azt állapítja meg, hogy a Döntőbizottság nem foglalkozott az előzményként szereplő D.58/15/2024. számú határozat 68. pontjában foglaltakkal. Idézte az említett rendelkezést, majd kifejtette, hogy az nem tartalmaz kötelező előírásokat az ajánlatkérő számára, mindössze



figyelemfelhívást, amely azt jelenti, hogy nem kötelező azok alkalmazása, így a későbbi eljárásban számon kérni sem lehet ezeket. Idézte a D.58/15/2024. számú határozat 67. pontját, amelyben a lényegi megállapítások szerepelnek, ő maga ezen érdemi rendelkezést vette figyelembe akkor, amikor ismételten megvizsgálta a kérelmező árándokolását és arra a megállapításra jutott, hogy a Döntőbizottság D.58/15/2024. számú határozatában foglalt megállapítások figyelembevételével sem fogadható el, azaz az ajánlat az érintett részekben érvénytelen. Ezt követően idézte a Fővárosi Törvényszék 103.K.703.505/2024/9. számú ítélete [28] és [31] pontjaiban foglaltakat, majd kifejtette, hogy a Döntőbizottságnak véleménye szerint a jelen eljárásban nem szükséges ismét vizsgálnia az érvénytelenséget, hiszen annak fennálltát az ítélet nem vitatja. E mellett rögzíthető az is, hogy az érvénytelenségről szóló döntést a Döntőbizottság teljes körűen felülvizsgálta, így annak megváltoztatását semmi nem indokolja. Mindössze a határozat indokolását kell kiegészíteni azzal, hogy az ítélet 28. pontjával összhangban a Döntőbizottság miként vizsgálta a kérelmező jogorvoslati kérelmében foglalt előzményeket, illetve a D.58/15/2024. számú határozatban foglaltakat.

44. A kérelmező a megismételt eljárásban rögzítette, hogy szerinte is a Fővárosi Törvényszék 103.K.703.505/2024/9. számú ítéletének a rendelkezései szabják meg a jelen eljárás kereteit. Mivel azonban az ítélet a kereseti kérelem első pontjának helyt adott, azaz az eljárási kifogás miatt került sor a korábbi határozat megsemmisítésére, ezért a kérelmező további kereseti kérelmei szükségszerűen elbírálhatatlanok maradtak. Nyilatkozott ezért, hogy első lépésként az ítéletben meghatározott eljárási kifogás kezelésére vonatkozó rendelkezések szerint kell eljárni, majd mivel ez egy előkérdés volt, az eredeti kérelmét annak alapján kell elbírálni. Mindezeket követően a kérelmező a keretmegállapodás 5. pontját idézte, majd egy korábbi határozat 83., 89. pontjaiban szereplő iratellenes állításokra hívta fel a figyelmet, majd a jogorvoslati kérelmét értelmezte annak a korábbi határozattal történő összevetésével, végül az eljáró tanács összetételével kapcsolatos megállapításokat tett. A kérelmező részletes megállapításokat tett továbbá az ajánlata érvénytelenné nyilvánításával és az ajánlatkérő árándokoláskérési kötelezettségével kapcsolatosan. Nyilatkozott, hogy a korábbi jogorvoslati kérelmében nettó 400.000.-Ft, bruttó 508.000.-Ft eljárási költségen túl felmerült a jelen megismételt jogorvoslati eljárásban további nettó 100.000.-Ft, bruttó 127.000.-Ft eljárási költsége, a teljes díj megítélése kérése körében hivatkozott továbbá a szerinte irányadó Kúria Pfv.II.20.887/2023/7. számú döntésben kifejtettekre.

45. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 97. § (4) bekezdése szerint a bíróság határozatának rendelkező része és indokolása a megismételt eljárásban és a cselekménynek a bíróság határozatával elrendelt megvalósítása során köti az eljáró közigazgatási szerveket.

46. A Fővárosi Törvényszéknek az alperest új eljárás lefolytatására kötelező ítélete alapján a Döntőbizottságnak állást kellett foglalnia abban a kérdésben, hogy a D.58/15/2024. számú határozatban, különösen annak 68. pontjában foglaltak mely módon érvényesültek a D.352/2024. számú jogorvoslati eljárásban. A szóban forgó, D.58/15/2024. számú határozat 67. és 68. pontjában a Döntőbizottság rögzítette, hogy nem vizsgálta, hogy a kérelmező ajánlata jogszerűen került-e érvénytelenné nyilvánításra – ezt nem is tehetette, mert egyébként az ajánlatkérő érvénytelenségi indokolása nem megfelelő jellege miatt állapított meg jogsértést. Mindezek mellett ugyanakkor a határozatban a Döntőbizottság felhívta az ajánlatkérő figyelmét a „kérelmezői ajánlat jogszerű bírálatával kapcsolatban” három körülményre.

47. Mindezeket követően a Döntőbizottság a Fővárosi Törvényszék 103.K.703.505/2024/9. számú ítéletében foglaltak alapján abban a kérdésben foglalt állást, hogy „a döntés véglegességéből fakadóan az alaki és anyagi jogerőhatás jelent-e, illetve jelenthet-e kötöttséget a határozatot hozó alperes, valamint az azt végrehajtó ajánlatkérők számára.”

48. A Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdése szerint a döntés határozat vagy végzés. A hatóság – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során hozott egyéb döntések végzések.

A Kbt. 155. § (3) bekezdése szerint a kérelmező ugyanazon közbeszerzési eljárásra vonatkozó több kérelmi eleme esetén a Közbeszerzési Döntőbizottság a döntést egyidejűleg is meghozhatja. A Közbeszerzési Döntőbizottság a döntéseit egybefoglalhatja.

A Kbt. 165. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság a határozatát a Közbeszerzési Hatóság nevében hozza meg.

A Kbt. 165. § (2) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában

- a) az alaptalan kérelmet elutasítja;
- b) a hivatalból indított vagy folytatott eljárásban megállapítja a jogsértés hiányát;
- c) megállapítja a jogsértés megtörténtét;
- d) megállapítja a jogsértés megtörténtét és alkalmazza a (3) bekezdésben felsorolt jogkövetkezményeket;
- e) a (6) bekezdésben meghatározott esetekben a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki;
- f)
- g) hivatalból megállapítja a 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés esetén a szerződés semmisségét vagy a 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén azt, hogy az érintett szerződés nem semmis;
- h) megállapítja, hogy a 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén az érvénytelenség jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

Az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján a hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárás okafogyottá vált.

Az Ákr. 80. § (1) bekezdése szerint a döntés határozat vagy végzés. A hatóság – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során hozott egyéb döntések végzések.

Az Ákr. 82. § (1) bekezdése szerint a hatóság döntése végleges, ha azt a hatóság már – az e törvényben meghatározott kivételekkel – nem változtathatja meg. A véglegesség a döntés közzétételével áll be.

49. A Fővárosi Törvényszék a 103.K.703.547/2024/17. számú ítéletében értelmezte a határozatok kötőerejét, az Ákr. 82. §-ához fűzött Nagykommentár idézve rögzítette, hogy „Az Ákr. 82. §-a szerinti véglegesség alatt az alaki jogerő első fokozatát (relatív megtámadhatatlanságot) kell érteni. Rendszerint ehhez kapcsolódik az anyagi jogerő(hatás) beállása is, de csak azoknál a közigazgatási döntéseknél, amelyek anyagi jogviszonyt hoznak létre, módosítanak, szüntetnek meg. Ezért például a kérelmet visszautasító, illetve eljárást megszüntető végzések véglegességéhez anyagi jogerőhatás nem társul. [...] Az anyagi jogerő (vagy inkább anyagi jogerőhatás) pedig nem más, mint az anyagi jogi hatások kiváltása, anyagi jogi viszonyok létrehozása, megszűnése, módosulása. [...] Az alaki jogerő második fokozata a közigazgatási határozatok esetén nem tekinthető jelentős intézménynek, mert az alaki jogerő második fokozatának, az abszolút megtámadhatatlanság beállásának időpontja a

közigazgatási határozatok esetén olyan távoli időpontra tehető, amely a felek, illetve az ügyfél jogaira és kötelezettségeire a legkritikább esetben van kihatással. Az alaki jogerő első fokozatát, a véglegességet követően rendkívüli jogorvoslati eljárásban meghozott eltérő döntések hatásai a már teljesített kötelezettségek, vagy sokkal szűkebb korlátok között, a jogok gyakorlását követően az eredeti állapot helyreállításával, az anyagi jogerőhatás folytán már létrejött anyagi jogviszonyok módosításával jár. Tehát ha elvileg nem is, de a gyakorlati hatását tekintve egy „újabb” jogviszony keletkezésének, módosulásának vagy megszűnésének tekinthető. Ezért megállapítható, hogy az alaki jogerő első fokozata (relatív megtámadhatatlanság) és a főszabály szerint ehhez kapcsolódó anyagi jogerő, a véglegesség intézményének magva. A közigazgatási határozatok esetén – főszabályszerűen – az alaki jogerő első fokozatához, tehát a véglegességhez kapcsolódik az anyagi jogerő beállása, azaz az adott anyagi jogviszony létrejötte. Ezért az anyagi jogerőt érdemes a véglegesség értelmezésénél az alaki jogerő egyik, és talán legfontosabb jogerőhatásának tekinteni. A legfontosabb jogerőhatás véglegességhez kapcsolódik, azaz a feleket innentől az adott határozat köti, jogviszonyaik keletkezése, módosulása vagy megszűnése a határozat véglegességével következik be.”

50. Tényként kell figyelembe venni, hogy a Döntőbizottság által a D.58/15/2024. szám alatt, a jogorvoslati eljárás ügyfelei által közigazgatási perben nem vitatott határozat a Kbt. 155. § (3) bekezdése felhatalmazása alapján hozott, ún. egybefoglalt döntés volt. Mindez jelen esetben azt jelenti, hogy a D.58/2024. szám alatt nyilvántartásba vett jogorvoslati kérelem első kérelmi eleme körében került sor érdemi döntéshozatalra, az első kérelmi elem tárgyában hozott a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (1) bekezdése szerint a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján határozatot. Az első kérelmi elem tárgyát az képezte, hogy az ajánlatkérő jogszerű módon közölte-e közbenső döntésében a kérelmező ajánlata érvénytelenné nyilvánításának indokait, a Döntőbizottság e körben tett megállapításai a D.58/15/2024. számú határozat 56-66. pontjaiban találhatók. Mindezeket követően a Döntőbizottság a D.58/2024. számú jogorvoslati kérelem második kérelmi eleme tekintetében – a kérelmező ajánlata érvénytelenné nyilvánításának jogszerűsége - a jogorvoslati eljárást az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján – okafogyottság miatt – megszüntette.

51. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság rögzíti, hogy a D.58/15/2024. számú határozat kizárólag az első kérelmi elem, vagyis az érvénytelenségi indokolás Kbt. 79. § (1) bekezdésének megfelelésége körében hozott anyagi jogerőhatással bíró döntést. A kérelmező ajánlata érvénytelensége, az érvénytelenné nyilvánítás jogszerű, illetve jogsértő volta tekintetében, mivel e körben eljárást megszüntető végzés meghozatalára került sor, nem tartalmazhatott olyan döntést, amely a fentiekben ismertetett bírósági joggyakorlat alapján anyagi jogerőhatással bírt, az ajánlatkérő és a kérelmező között jogviszonyt nem hozott létre, nem módosított, illetve nem szüntetett meg. A D.58/15/2024. számú határozat 68. pontja valójában abban a körben volt értelmezhető, amelyben az eljárás megszüntetésére került sor, semmiképpen sem tartalmazott az ajánlatkérőnek az első kérelmi elem, vagyis az érvénytelenség indokolása körében figyelembe venni szükséges előírásokat, illetve az anyagi jogerőhatás hiányában olyat sem, amely a bírálat körében érvényesült. Egyértelműen szerepelt benne továbbá az is, hogy a 68. pontban foglaltak figyelemfelhívásként értelmezhetők.

52. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság egyetértett az ajánlatkérő azon álláspontjával, amely szerint a D.58/15/2024. számú határozat 68. pontjában szereplő figyelemfelhívás nem kötötte az ajánlatkérőt és így természetesen az új, D.352/2024. számú jogorvoslati kérelem elbírálásakor a Döntőbizottságot sem. A fentieket követően a Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárását 2023. április 26-án indította meg, ezért a

jogorvoslati kérelemben foglaltakra a Kbt. ezen időpontban hatályos rendelkezései az irányadók.

53. A Döntőbizottságnak elsődlegesen az ajánlatkérő által előterjesztett eljárási kifogás körében azt kellett megvizsgálnia, hogy a kérelmező meghatalmazott képviselője rendelkezik-e képviseleti jogosultsággal.

54. A Kbt. 145. § (7) bekezdése alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásban az állami közbeszerzési szaktanácsadói, kamarai jogtanácsosi vagy ügyvédi képviselet kötelező.

A Kbt. 197/D. §- a az állami közbeszerzési szaktanácsadói névjegyzékbe vétellel kapcsolatban az alábbiakat rögzíti:

(1) A felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Beruházási törvény) hatálybalépése előtt megindult közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó tevékenységét a Beruházási törvény hatálybalépését követően is folytathatja. Ebben az esetben tevékenysége során a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói megnevezés használatára továbbra is jogosult.

(2) A Beruházási törvény hatálybalépése napján a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói tevékenységről szóló 257/2018. (XII. 18.) Korm. rendelet alapján a Közbeszerzési Hatóság által vezetett felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó névjegyzékben szereplő felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó a törvény erejénél fogva az állami közbeszerzési szaktanácsadói névjegyzékbe vételre kerül, amelyről a Közbeszerzési Hatóság 15 napon belül írásban tájékoztatja.

(3) A felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó a (2) bekezdés szerinti tájékoztatás kézhezvételétől számított 30 napon belül írásban nyilatkozik arról, hogy vállalja-e tevékenységének állami közbeszerzési szaktanácsadóként való végzését.

(4) A Közbeszerzési Hatóság törli a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadót a névjegyzékből, ha a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

a) a (3) bekezdés szerinti határidőben nem nyilatkozik,

b) nyilatkozatában nem vállalja tevékenységének állami közbeszerzési szaktanácsadóként való végzését, vagy

c) a (3) bekezdés szerinti határidőben nem igazolja a Közbeszerzési Hatóság felé az 5. (1) bekezdés a) és b) pontja, valamint az 5. § (1) bekezdés c) pont ca) és cb) alpontja szerinti ajánlatkérő szervezettel létesített foglalkoztatási jogviszonya fennállását a munkáltató adatainak megadásával.

55. A kérelmező által a jogorvoslati eljárásban való képviseletre vonatkozó meghatalmazás tartalmazta Dr. Bálint Tamás felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó, bejegyzés alatt álló állami közbeszerzési szaktanácsadó (székhely: 7625 Pécs, Nap. u.18., lajstromszám: 00072) teljes körű képviselői meghatalmazását a jogorvoslati eljárásban. A Döntőbizottság ellenőrizte a Közbeszerzési Hatóság által vezetett állami közbeszerzési szaktanácsadói névjegyzéket, és megállapította, hogy a nyilvántartás szerint Dr. Bálint Tamás ÁKSZ és FAKSZ jogosultsággal rendelkezik, mely jogosultság lejáratának dátuma 2026.06.30. Fentiekre tekintettel tehát a kérelmező által meghatalmazott képviselő szerepel az állami közbeszerzési szaktanácsadói névjegyzéken, melyre tekintettel eljárhat a Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásban, ezért nem volt akadálya a jogorvoslati kérelem érdemi vizsgálatának.

56. A kérelmező jogorvoslati kérelmében egyrésztől hivatkozott arra, hogy az ajánlatát az 5., 6. és 7. részek esetében érvénytelenné nyilvánító ajánlatkérői döntésből az érvénytelenítés

pontos, részletes oka nem ismerhető meg, ezért nem felel meg a Kbt. 79. § (1) bekezdése előírásainak, továbbá hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (2) bekezdését megsértve nyilvánította az ajánlatát ezen részek vonatkozásában érvénytelenné.

57. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem vizsgálata során az alábbi jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1) - (3) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

A Kbt. 79. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt írásban tájékoztatni az eljárás vagy az eljárás részvételi szakaszának eredményéről, az eljárás eredménytelenségéről, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ajánlatának, illetve részvételi jelentkezésének érvénytelenné nyilvánításáról, valamely gazdasági szereplő kizárásáról, valamint ezek részletes indokáról, az erről hozott döntést követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három munkanapon belül.

58. A Döntőbizottságnak a jogorvoslati kérelem első kérelmi eleme körében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a kérelmező ajánlatát az 5., 6. és 7. részek vonatkozásában érvénytelenné nyilvánító ajánlatkérői döntésből az érvénytelenítés pontos, részletes oka megismerhető volt-e, az érvénytelenné nyilvánító döntés megfelelt-e a Kbt. 79. §. (1) bekezdése előírásainak.

59. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint az ajánlatok elbírálásának célja annak megállapítása, hogy a benyújtott ajánlatok érvényesek-e, azaz mindenben megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Az ajánlat érvényességéről, illetve érvénytelenségéről való ajánlatkérői meggyőződés egyik alapvető jogintézménye az aránytalanul alacsony ár vizsgálata. Egy ajánlati ár aránytalanul alacsony voltának megállapítása során a szerződés tárgyára, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, a korábbi eljárások, szerződések tapasztalataira, valamint a piaci viszonyokra, a közbeszerzési eljárásban beérkezett ajánlatokra tud az ajánlatkérő támaszkodni. Az árindokolás intézménye arra szolgál, hogy az ajánlattevő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást nyújtson többek között például a saját árszámítási módszertanára, a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára, a választott megoldásokra, a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire tekintettel. Az ajánlatkérőnek a részére benyújtott indokolásban és kiegészítő indokolás(ok)ban foglaltak alapján kell megítélnie, hogy a megajánlott áron a szerződés teljesíthető-e, és ez alapján döntenie az ajánlat érvényességéről vagy érvénytelenségéről.

60. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy az ajánlatkérő feladata, hogy a Kbt. 72. §-a szerinti eljárásrendben beszerzett adatokat okszerűen mérlegelve megalapozott és megfelelően indokolt döntést hozzon az ajánlat érvénytelenségéről, és ezt a döntését és annak folyamatát megfelelően dokumentálja, továbbá a Kbt. 79. § (1) bekezdésének megfelelően az érvényesség vagy érvénytelenné nyilvánító döntésében olyan mélységben és részletezettséggel adja meg döntése indokait, ami lehetővé teszi az ajánlattevő számára, hogy megértse az érvénytelenséghez vezető okokat és az ezzel kapcsolatos indokokat, és élni tudjon jogorvoslati jogainak érvényesítésével. Az árindokolás meg nem felelőségének okán az ajánlat érvénytelenségét a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján úgy szükséges megadni, hogy az ajánlattevő által megadott adatokra vonatkozóan részletesen ki kell fejteni, hogy a közölt információk miért nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

61. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő 2024. május 13-ai közbenső döntésével a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelenné nyilvánította a kérelmező ajánlatát a tárgyi közbeszerzési eljárás 5., 6., 7. és 9. része vonatkozásában hivatkozással arra, hogy a kérelmező a kiegészítő árindokolás benyújtásában nem teljesítette az árindokolásra vonatkozó felhívásban foglaltakat, így nem bocsájtott rendelkezésre az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt, így nem indokolta megfelelően az ajánlati ára megalapozottságát, illetve, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Az érvénytelenné nyilvánító döntés indokolása tartalmazta, hogy az árindokolásban és a kiegészítő árindokolásban nem került részletesen bemutatásra, hogy minden a teljesítésben részt vevő munkakör és annak költségei megjelölésre kerültek-e, nem tartalmazta a gépköltséget, azon belül az alkalmazandó gép típusát, beszerzési árát, amortizációját az adott munkanemre fordított időre számítva és az üzemanyagköltséget. Nem került tételesen megadásra az egyes munkatípusokhoz tartozó utazási idő és az utazási költség, valamint a tényleges munkavégzésre fordított idő és az ehhez kapcsolódó költségek.

Nem tartalmazta a gépekben alkalmazott fogyóeszközök cseréjének költségét az adott munkanemre számítva, az ajánlattevő központi költségeit (pl. ügyvezető, könyvelő, központi dolgozók munkabére és közterhei, irodaköltségek, eszközök, ingatlanok amortizációja, adók, kamarai díjak, biztosítási díjak, telefonköltség, anyagköltségek). Az egyes munkatételekhez megadott havi anyagköltségeket az ajánlatkérő nem tudja értékelni, mert azokból nem derül ki azok részletes összetétele. Nem került részletes bemutatásra a költségek (munkabér, adó, árbevétel) számszaki kiszámításának alapját jelentő időbeli egységek (perc, naptári nap, munkanap) alkalmazásának módszertana. Az ajánlatkérő nem tudta értékelni a megjelölt árbevételt, mert az ajánlattevő nem jelölte meg, mely időtartamra vonatkozik ezen összeg. A kiegészítő árindokolásban benyújtott táblázatban rögzített egyes munkatételekhez kalkulált költségek nincsenek összhangban az ajánlatban megadott egységköltségekkel, melyeket ajánlati részenként, valamennyi munkatétel esetében számításokkal is alátámasztott, továbbá az egyes munkatételek esetében nem állapítható meg az azokhoz kalkulált költségek pontos összetétele, hiszen ajánlattevő nem jelölte meg, hogy az egyes költségösszetevők milyen arányban vesznek részt a megjelölt költségben munkatételenként. Az ajánlattevő irreálisan alacsonynak ítélte több munkatétel esetében a megjelölt költségeket, melyeket ajánlati részenként, valamennyi munkatétel esetében számításokkal is alátámasztott. Az ajánlatkérő továbbá irreálisan alacsonynak ítélte a kiegészítő árindokolásban benyújtott táblázatban megjelölt munkamennyiségek kivitelezési idejét is, melyeket ajánlati részenként, valamennyi munkatétel esetében számításokkal is alátámasztott. Hivatkozott arra, hogy ezen időbeli tényezőket nem az ajánlatkérő írta elő, hanem éppen az ajánlattevő érvelt árának megfelelőse mellett ezen fogalmi elemekkel, melyet az ajánlatkérő nem értett, ezért rákérdezett az alkalmazott módszertan kifejtésére, azonban az ajánlattevő nem adott érdemi választ erre vonatkozóan. A tervezett személyi és gépi erőforrások bevonását, illetve azok tervezett végrehajtási idejét az ajánlattevő nem indokolta, így egyértelműen nem állapítható meg az ajánlatban foglalt árakkal való egyezőség. Tekintettel arra, hogy a kérelmező a kiegészítő árindokolás benyújtásában nem teljesítette az árindokolás benyújtására vonatkozó felhívásban foglaltakat, így nem bocsátott rendelkezésre az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt, így nem indokolta megfelelően az ajánlati ára megalapozottságát, illetve, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető, ezért ajánlata a Kbt. 73.§ (2) bekezdése alapján érvénytelen a tárgyi közbeszerzési eljárás 5., 6., 7. és 9. részében.

62. A kérelmező kifogásolta, hogy az érvénytelenné nyilvánító döntésben az ajánlatkérő kizárólag arra alapítja az indokolását, hogy nem kapott meg, vagy nem kellő részletezettséggel valamilyen általa elvárt információt. De az érvénytelenítés nem az árindokolás, vagy a kiegészítő árindokolás hiányos voltán kell alapuljon, hiszen a Kbt. 73. § (2) bekezdése előírása nem ezt tartalmazza. Tehát nem azért lehet és kell érvényteleníteni, mert az ajánlatkérő szerint valamilyen információ, részletezettség hiányzik, vagy valamit nem tudott figyelembe venni. Az ajánlatkérő azért alkalmazhatta volna a hivatkozott előírást, mert az ajánlat valamely ellenszolgáltatásként megadott tételét, elemét aránytalanul alacsonynak minősíti. Az érvénytelenítésben ezt az ellenszolgáltatást meg kellett volna jelölni, hogy az adott ellenszolgáltatási tétel az ajánlatkérő szerint aránytalanul alacsony, majd ezt kellett volna kövesse a részletes indokolás, hogy miért tartja ezt aránytalanul alacsonynak az ajánlatkérő. Az ajánlatkérő azonban sem azokat az ellenszolgáltatási tételeket nem jelölte meg az érvénytelenítésben, amelyekről megállapította az aránytalanul alacsony minőséget, sem nem adta ennek ok-okozati összefüggéssel bemutatott részletes indokát.

63. Az ajánlatkérő ezzel szemben azzal érvelt, hogy a kérelmező árindokolásai az eltérő adatokra tekintettel nem voltak következetesek és egyértelműek. Ebből következően a kérelmező árindokolásaiban szereplő adatok nem minősültek objektívnek, nem támasztották

alá meggyőzően az aránytalanul alacsony ajánlati árat. Hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérő és az ajánlattevő is kötve van az ajánlatkérő által kibocsátott árindokolás kéréshez, illetve kiegészítő indokoláskéréshez, amennyiben azt határidőben nem támadják meg. Az ajánlattevőnek ez alapján az árindokolást olyan szerkezetben és tartalommal kell megadnia, ahogyan azt az ajánlatkérő kérte. Az érvénytelenítő döntésében részletesen kifejtette, hogy a kérelmező mely költségelemek bemutatását nem teljesítette, mely költségeket nem mutatott be részletesen, mely tételek esetében nem voltak összhangban a kalkulált költségek az ajánlatban szereplő egységárakkal, mely munkatételeknél ítélte irreálisan alacsonynak a megjelölt költségeket, illetőleg irreálisan alacsonynak a munkamennyiségek kivitelezési idejét, ami által a kérelmező nem igazolta, hogy a szerződés az általa adott áron teljesíthető.

64. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő Kbt. 79. § (1) bekezdés szerinti kötelezettsége, hogy az ajánlattevő ajánlatának az érvénytelenségét megindokolja akként, hogy az érvénytelenség indokolásából egyértelműen megállapítható legyen, mely körülményre, adatra, információra tekintettel nyilvánította az ajánlattevői ajánlatot érvénytelenné, ennek hiányában az érvénytelenné nyilvánított ajánlattevő maga sem tudja, hogy mely indokból került az ajánlata ténylegesen érvénytelenné nyilvánításra, így a jogorvoslati joga sérül. Az indokolás körében ki kell térni arra is, hogy a kérelmező árindokolásában és kiegészítő árindokolásában bemutatott számítások és költségek miatt, és mely ajánlati elemek (egységárak) esetében nem voltak elfogadhatók az ajánlatkérő számára. Ha az ajánlati kötöttséggel terhelt ajánlati elemek (egységárak) és a kiegészítő árindokolásban ezen egységárakra bemutatott költségkalkulációkat tartalmazó árrészletező táblázatban nem egyértelműség vagy nem egyezőség áll fenn, az érvénytelenség indokolásában ezeket is pontosan be kell mutatni. Az árindokolás meg nem felelőségének okán az ajánlat érvénytelenségét a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján úgy szükséges megadni, hogy az ajánlattevő által megadott adatokra vonatkozóan részletesen ki kell fejteni, hogy a közölt információk miatt nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. A részletes indokolás alapján kerül az ajánlattevő abba a helyzetbe, hogy tudomást szerez az ajánlata orvosolhatatlan hibájáról és annak okairól, következményeiről, amely ellen jogorvoslattal élhet.

65. A Döntőbizottság megvizsgálta az ajánlatkérő által kibocsátott árindokolás kérést, illetőleg kiegészítő árindokolás kérést és megállapította, hogy az ajánlatkérő egyértelműen meghatározta, hogy az árúrlapon szereplő egyes munkatételek esetében mely költségelemek bemutatását várja el a kérelmezőtől annak érdekében, hogy az aránytalanul alacsonynak ítélt egységárak vonatkozásában meggyőződhessen azok megalapozottságáról, a szerződésnek az adott ajánlati áron való teljesíthetőségéről. Kérte bemutatni a költségelemek körében különösen a teljesítésben résztvevő személyek számát, havi munkabérét, az adott munkára eső bérét, a fizetendő közterheket, az anyagfelhasználással kapcsolatos költségeket, a gépjárműköltségek körében az alkalmazandó gép típusát, beszerzési árát, amortizációját, az üzemanyagköltséget, a központi költségek körében pl. az ügyvezető, a könyvelő, a központi dolgozók munkabérét és közterheit, az irodaköltségeket, az eszközök, ingatlanok amortizációját, adókat, kamarai díjakat, biztosítási díjakat, telefonköltséget, anyagköltségeket, a gépekben alkalmazott fogyóeszközök cseréjének költségét, a szállítási költségek körében a munkaerő szállítás költségét, a gépek szállításának költségét, szállítóeszköz típusát, beszerzési árát, amortizációját munkanaponként számítva és az üzemanyagköltséget.

66. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy amennyiben az ajánlattevő az árindokolás kérésben vagy a kiegészítő árindokolás kérésben kért adatokat az előírt részletezettséggel nem adja meg, úgy nem bizonyítja, hogy az ajánlati ára és az azt alkotó ajánlati egységárak



vonatkozásában minden felmerülő költséggel számolt, tehát az általa kalkulált árak megalapozottan biztosítják a szerződés ajánlati áron való teljesíthetőségét. Amennyiben az ajánlatkérő a be nem mutatott költségelemek miatt nem tud kétséget kizáró módon meggyőződni arról, hogy az ajánlati ár tartalmaz valamennyi jogszabályban és egyéb módon az elvégzendő munkákkal kapcsolatban felmerülő költséget, úgy nem tud arra vonatkozó döntést hozni, hogy az adott ajánlati áron a szerződés teljesíthető.

67. A Döntőbizottság hangsúlyozza továbbá azt is, hogy az ajánlatkérői árandokolás kérés és kiegészítő árandokolás kérés tartalma köti az ajánlatkérőt és az ajánlattevőt is. Nem mérlegelhető az ajánlattevő által, hogy az árandokolás kérésekben kért költségek bemutatása szükséges-e vagy sem, van-e annak értelme vagy sem. Amennyiben aggálya merül fel az ajánlattevőnek az árandokolás kérésekben foglaltak tekintetében, akkor előzetes vitarendezés, illetve jogorvoslati kérelem benyújtásával tudja azt orvosolni. Amennyiben nem nyújt be ilyen iratot, úgy az árandokolás kérések egyes előírásai kötik az ajánlattevőt, így ha az ajánlattevő nem az ajánlatkérő által kért formában és költségelemekre vonatkozóan nyújtja be az árandokolását, akkor az ajánlatkérő érvénytelenné nyilváníthatja az ajánlatot, mert a hiányzó adatok alapján nem tud az ajánlati ár megalapozottságáról döntést hozni.

68. A Döntőbizottság megvizsgálta a kérelmező ajánlatát az 5., 6. és 7. részek vonatkozásában érvénytelenné nyilvánító döntést és a következőket állapította meg. Az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján aránytalanul alacsony ár miatt érvénytelenné nyilvánította a kérelmező ajánlatát. Hivatkozott az ajánlatkérő arra, hogy a kérelmező a kiegészítő árandokolásában nem teljesítette az árandokolásra vonatkozó felhívásban foglaltakat, így nem bocsájtott rendelkezésre az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt, és nem indokolta megfelelően az ajánlati ára megalapozottságát, illetve, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Az érvénytelenné nyilvánító döntés indokolása részletesen felsorolta azokat az adatokat és költségelemeket, amelyeket a kérelmező nem mutatott be az árandokolásban, illetve a kiegészítő indokolásban (pl. gépek típusa, beszerzési ára, amortizációs költségei, utazási idő, utazási költség, a tényleges munkavégzésre fordított idő és az ehhez kapcsolódó költségek, a gépek fogyóeszköz cseréjének költsége, a munkatételekhez kalkulált havi anyagköltségek részletes összetétele, a központi költségek részletes összetétele, a költségek kiszámításának módszertana). Az indokolás továbbá az 5., 6. és 7. ajánlati részekre és munkatételekre vonatkozó részletes kimutatást tartalmazott arra vonatkozóan, hogy a kiegészítő árandokolás során benyújtott táblázatban kalkulált költségek mely munkatételek vonatkozásában nem voltak összhangban az ajánlatban megadott egységárrakkal, mely munkatételek vonatkozásában nem volt megállapítható a kalkulált költségek pontos összetétele, mely munkatételek vonatkozásában ítélte az ajánlatkérő irreálisan alacsonynak a kalkulált költségeket, illetőleg a megjelölt munkamennyiségek kivitelezési idejét. Hivatkozott az ajánlatkérő az indokolásban arra is, hogy mivel a tervezett személyi és gépi erőforrások bevonását, illetve azok tervezett végrehajtási idejét az ajánlattevő nem indokolta, így egyértelműen nem volt megállapítható az ajánlatban foglalt árakkal való egyezőség.

69. A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő az érvénytelenné nyilvánító döntése indokolásában részletesen bemutatta, hogy mely – az árandokolás és kiegészítő árandokolás kérésben kért – költségek és adatok hiánya okozta azt, hogy nem tudta megállapítani az ajánlati egységárrak megalapozottságát, és erre tekintettel a szerződés adott áron való teljesíthetőségét. Emellett részletesen, munkatételenként bemutatta, hogy a kiegészítő árandokolásban benyújtott táblázatban szereplő kalkulált költségek nem voltak összhangban az ajánlati árúrlapon szereplő egységárrakkal, illetőleg mivel az egyes

munkatételeknél sem a személyi és gépi erőforrások bevonása, sem a munkák időigénye nem került bemutatásra, így sem a kalkulált költségek tényleges összetétele, sem pedig az ajánlatban foglalt árakkal való egyezősége nem volt megállapítható. Mindezekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő közbenső döntésében megfelelő részletezettséggel mutatta be a kérelmezői ajánlat árindokolással kapcsolatos érvénytelenségének okait az 5., 6. és 7. ajánlati részek vonatkozásában, ezért jogsértés hiányában az első kérelmi elemet elutasította.

70. A Döntőbizottságnak a jogorvoslati kérelem második kérelmi eleme körében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította-e a kérelmező ajánlatát az 5., 6. és 7. részek vonatkozásában érvénytelenné a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján.

71. A Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján az ajánlattevő kötelessége és felelőssége, hogy úgy mutassa be az ajánlati árának költségelemeit, olyan részletességgel, hogy az megalapozottan alátámassza a vállalását, bemutassa, hogy konkrétan milyen költségekkel számolt ajánlati ára kalkulálásakor és ezzel meggyőzze az ajánlatkérőt is, hogy a vállalása teljes biztonsággal megalapozott, alátámasztott. Ebbe az ajánlattevői kötelezettségbe beletartozik azon adatok és költségelemek bemutatása is, amelyek az indokoláskérésben vagy a kiegészítő indokoláskérésben az ajánlatkérő által megjelölésre kerülnek, mivel ezen adatok szükségesek az ajánlatkérő meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez. Ezen adatok hiányában az ajánlatkérő nem tud eljutni az ajánlati árat alkotó költségek megfelelő mérlegeléséhez, az ajánlati ár megalapozottságának megállapításához. Az ajánlatkérői árindokoláskérés és kiegészítő árindokoláskérés tartalma köti az ajánlatkérőt és az ajánlattevőt is. Ha az ajánlattevő nem az ajánlatkérő által kért formában és költségelemekre vonatkozóan nyújtja be az árindokolását, akkor az ajánlatkérő érvénytelenné nyilváníthatja az ajánlatot, mert a hiányzó adatok alapján nem tud az ajánlati ár megalapozottságáról döntést hozni.

72. A Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek van lehetősége akár több alkalommal is további kiegészítő indokolást kérni, ha úgy látja, hogy az árindokolásban szereplő adatok nem elégségesek, vagy azok elfogadhatósága kétséges, esetleg olyan ellentmondást tár fel az ajánlatkérő, amely alapján az ajánlati ár alátámasztottsága nem állapítható meg egyértelműen. A Fővárosi Törvényszék Kf.650.120/2014/8. számú ítéletében ugyanakkor rámutatott arra, hogy amennyiben az ajánlatkérő indokoláskérése egyértelmű a tekintetben, hogy mely ajánlati elemek vonatkozásában és milyen információk megadását várja el, és ajánlattevő nem adja meg a kért információkat, ajánlatkérőnek nem kell további tájékoztatáskérés keretében bekérni az ár megalapozottságának megítéléséhez szükséges adatokat. A további tájékoztatáskérésre csak az ajánlattevő által megadott indokolás tekintetében kerülhet sor.

73. A Döntőbizottság megvizsgálta az ajánlatkérő árindokolás és kiegészítő árindokolás kérését, valamint a kérelmező erre benyújtott árindokolását és kiegészítő árindokolását, és a következőket állapította meg.

74. Az ajánlatkérő a 2023. november 2-án megküldött árindokolás kérésében konkrétan meghatározta, hogy az 5., 6. és 7. részek vonatkozásában benyújtott ajánlati árúrlapok mely munkatételei egységárai tekintetében várja el az egységár kiszámítása során figyelembe vett költségek bemutatását, illetőleg azt is, hogy különösen milyen adatok és költségelemek bemutatását kéri. Köztük a teljesítésben részt vevő személyek számát, havi bruttó bérét, a fizetendő közterheket, az egyes munkák elvégzéséhez szükséges időt, az anyagfelhasználással

kapcsolatos költségeket, a gépjárműköltségek körében az alkalmazandó gép típusát, beszerzési árát, amortizációját, az üzemanyagköltséget, a központi költségek körében pl. az ügyvezető, a könyvelő, a központi dolgozók munkabérét és közterheit, az irodaköltségeket, az eszközök, ingatlanok amortizációját, adókat, kamarai díjakat, biztosítási díjakat, telefonköltséget, anyagköltségeket, a gépekben alkalmazott fogyóeszközök cseréjének költségét, a szállítási költségek körében a munkaerő szállítás költségét, a gépek szállításának költségét, szállítóeszköz típusát, beszerzési árát, amortizációját munkanaponként számítva és az üzemanyagköltséget.

75. A kérelmező 2023. november 13-án benyújtotta árándokolását mindhárom rész vonatkozásában ugyanazon tartalommal. Az árándokolás költségkalkulációt nem tartalmazott, csupán szöveges formában indokolta, hogy az egyes munkatételek vonatkozásában mi okozta az alacsonyabb árképzését. A GA120-122 Erdőnyiladék tuskózás tételek körében az alacsony árképzést az indokolta, hogy a tuskózást, csak mint kapcsolt, kiegészítő műveletet lehet elvégezni a már korábban kézi-gépi erővel megtisztított erdőnyiladékban. A GA 0220-GA0570 Fakivágás, gallyazás munkatételek vonatkozásában az alacsonyabb árképzést az indokolta, hogy a favágási és gallyazási feladatoknál 16 m, és 25 m feletti fák nem léteznek. A kérelmező összegzőképpen arra hivatkozott, hogy a részvételi és ajánlattételi felhívás is tartalmazta, hogy a megadott mennyiségi adatok a jelenlegi igényeknek megfelelő 3 évre kalkulált, kizárólag tájékoztató jellegű információk. Ugyanakkor az árúrlapon valótlán és irracionális adatok (gépi-kézi erdőnyiladék aránya-mennyisége, tuskózás aránya-mennyisége, fakivágás aránya-mennyisége) kerültek megadásra, és ez vezetett arra, hogy az ajánlatkérő által az egyes részek vonatkozásában meghatározott fedezet ismeretében az ajánlattevők az egyes munkatételeket jövedelmezőbb, míg más tételeket esetenként 0 szaldóval, vagy veszteségesen áraztak be.

76. Az ajánlatkérő 2023. november 21-én kiegészítő árándokolásra hívta fel a kérelmezőt az 5., a 6., és a 7. rész vonatkozásában, melyben kérte a szöveges leíráson túlmenően a munkatételek egységárainak számszaki alapon, táblázatos formában, tételesen és ellenőrizhető formában történő bemutatását. A kérelmező 2023. november 27-én benyújtotta kiegészítő árándokolását, melyben hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérő által megadott tételek sem helyileg, sem mennyiségileg nem beazonosíthatók, ezért az árándokolást az előző években végzett munkák tapasztalatai és a könyvelésben szereplő költségek alapján készítette el, az alábbi költségek figyelembe vételével.

1. szakmunkás bruttó bérek: 310.000,-Ft/hó, 14.090,-Ft/nap, 1.761,-Ft/óra, 29,35,-Ft/perc
  2. munkás létszám 1-4 fő/munkanap
  3. szakmunkás közterhek-járulékok (KIVA) 1 fő-31.000,-Ft/hó, 1.409,-Ft/nap, 176,-Ft/óra, 2,93,-Ft/perc
  4. tuskómaráshoz anyag 760.000,-Ft/hó, 34.545,-Ft/nap, 4.318,-Ft/óra, 71,9,-Ft/perc ()
  5. fakivágáshoz-gallyazáshoz anyag (kosaras) 731.500,-Ft/hó, 33.250,-Ft/nap, 4.156,-Ft/óra, 69,2,-Ft/perc
  6. fakivágáshoz-gallyazáshoz anyag 599.500,-Ft/hó, 27.250,-Ft/nap, 3.406,-Ft/óra, 56,7,-Ft/perc
  7. oszloptő karbantartáshoz anyag 303.490,-Ft/hó, 13.795,-Ft/nap, 1.724,-Ft/óra, 28,7,-Ft/perc
  8. biztosítás, kamarai díj, adók 376.000,-Ft/hó, 17.090,-Ft/nap, 2.136,-Ft/óra, 35,6,-Ft/perc
- A 4-7. díjtételeknél megjelölésre kerültek a költségnél figyelembe vett tételek, (pl. gépjármű üzemanyag, alkatrész, amortizációs díj, központi költségek, de összességében nem kerültek megjelölésre. Az árándokolás tartalmazta, hogy az elmúlt évek tapasztalatai alapján ezen tevékenységből (beleértve az összes 60 tételt) származó árbevétele 187.000.000,-Ft/év, 18.700.000,-Ft/hó, 850.000,-Ft/nap nettó árbevétel volt.

Emellett benyújtásra került egy táblázat, amely a kért 29 munkatétel egységára összetételének magyarázatát az alábbi bontás szerint tartalmazta.

Tételkód	Tételnév	M.egység	Magyarázat
GA-0220	Fakivágás 1-5 db 16-25 m döntés	db	2 fő szakmunkás 200/db nap költségek: 1,3,6,8 75.338.Ft

77. A kérelmező sérelmezte, hogy az ajánlatkérő arra hivatkozással nyilvánította érvénytelenné az ajánlatát, hogy az árandokolásban nem adta meg, vagy nem kellő részletességgel adta meg az ajánlatkérő által elvárt adatokat, költségeket. Álláspontja szerint azonban az árandokolás hiányosságának megállapítása nem az ellenszolgáltatás aránytalanul alacsonynak minősítéséről szóló döntés. A kérelmező valóban nem az ajánlatkérő által elvárt kalkulációt alkalmazta, nem az ajánlatkérő által elvárt bontásban, módszerrel vagy módon adta meg az adatokat, vagy nem azokat az adatokat adta meg amit az ajánlatkérő kért, de egyébként más alátámasztó adatokat megadott, más kalkulációt alkalmazott, más módszert követett, amelyek egyébként a vállalási árat megalapozzák, ezért az árandokolás elvártnak megfelelő volta nem bírt jelentőséggel. Hivatkozott arra, hogy az ellenszolgáltatás aránytalanul alacsony volta, és ezáltal a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánítása jogséértően került megállapításra, mivel az árandokolás adatai, az igazságügyi szakértő szakvéleménye, illetve az ajánlatkérővel jelenleg fennálló szerződése alapján rendelkezésre álló információk az ajánlati árának realitását, teljesíthetőségét alátámasztották és igazolták.

78. Az ajánlatkérő ezzel szemben azzal érvelt, hogy objektív alapú árandoklás alapján tudta volna a kérelmező aránytalanul alacsony ajánlati árának megalapozottságát vizsgálni. Azonban objektív alapú árandoklás nem került benyújtásra a kérelmező részéről, így az ajánlati ár megalapozottsága nem volt megállapítható, emiatt az ajánlatkérő a Kbt. 73.§ (2) bekezdése alapján érvénytelenné nyilvánította a kérelmező ajánlatát. Hivatkozott arra, hogy az érvénytelenné nyilvánító döntésében részletesen kifejtette, hogy mely költségek bemutatásának hiánya, vagy nem kellő részletezettséggel történő bemutatása, illetőleg, hogy mely az árandokolásban kalkulált költségek és az ajánlatban szereplő egységárok összhangjának hiánya, azok irreálisan alacsony volta vezetett az aránytalanul alacsony ár megállapításához. Az ajánlatkérő rámutatott arra, hogy az ajánlatkérőnek egy árandokolás kérés során nem azt kell vizsgálnia, hogy egy korábbi szerződés alapján jelenleg is teljesít a kérelmező. A jelenleg a kérelmezővel érvényben lévő szerződések műszaki tartalma és díjtételjegyzéke nem azonos a jelen közbeszerzési eljárás műszaki tartalmával és az ajánlattételhez kiadott árúrlap tételeivel, tehát a kérelmező azon hivatkozása, hogy a feladatokat jelenleg a tárgyi eljárásban megadott egységárokon látja el, nem helytálló.

79. A Döntőbizottság megvizsgálta a kérelmező árandokolásának és kiegészítő árandokolásának tartalmát, továbbá a kérelmezői ajánlatot érvénytelenné nyilvánító döntésben hivatkozott indokokat és a következőket állapította meg. A kérelmező mind az árandokolásában, mind pedig a kiegészítő árandokolásában arra hivatkozott, hogy az ajánlatkérő által az árúrlapon megadott tételek sem helyileg, sem mennyiségileg nem beazonosíthatóak. A jelenleg az ajánlatkérővel fennálló szerződéses tapasztalatai alapján megállapítható, hogy az árúrlapon valótlán és irracionális adatok kerültek megadásra a gépi-kézi erdőnyiladék aránya-mennyisége, a tuskózás aránya-mennyisége és a fakivágás aránya-mennyisége tekintetében, és ez oda vezetett, hogy az egyes ajánlati részek vonatkozásában meghatározott fedezet ismeretében az egyes munkatételeket jövedelmezőbb, míg más tételeket esetenként 0 szaldóval, vagy veszteségesen árazott be. Tehát maga a kérelmező ismerte el, hogy azokat a munkatételeket, amelyekre vonatkozóan az ajánlatkérő árandokolást kért – ami a 60 munkatétel közel felét, 29 munkatételt jelentette – veszteségesen árazott be,

hivatkozással arra, hogy a jelenlegi szerződéses tapasztalatai alapján ilyen munkák nem fordulnak elő. Ez egyértelműen látható az általa benyújtott árúrlapokon, hiszen a hasonló munkatételeknél megjelölt 13.000 -10.000.-Ft-os egységárakhoz képest itt 1000.-Ft-os egységárat szerepeltetett. A Döntőbizottság megvizsgálta a kérelmező azon hivatkozását is, hogy amennyiben nem alkalmaz veszteséges árképzést, úgy az ajánlatkérő által a megjelölt fedezetet jóval meghaladó árakra tudott volna csak ajánlatot tenni, és ezt nem találta helytállónak, mert amennyiben a többi munkatételnél alkalmazott 13.000.-10.000.-Ft-os egységárakkal kalkulált volna az árindokolásba bevont 29 tétel esetében is, akkor az 5. rész esetében 160.618.580.-Ft-os, a 6. rész esetében 297.985.916.-Ft-os, míg a 7. rész esetében pedig a 230.220.627.-Ft-os ajánlati árral, még mindig jóval az ajánlatkérő által megjelölt fedezet értéke alatt marad.

80. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a kérelmező az ajánlat benyújtását követően az árindokolás keretében elkésetten vitatja a műszaki leírás és az árúrlap munkatételeinek és mennyiségeinek megfelelőségét, indokolásul a veszteséges árképzésére. Ez a közbeszerzési eljárás részvételi szakaszában lett volna vitatható kiegészítő tájékoztatás kérés vagy előzetes vitarendezési kérelem keretében, illetőleg a közbeszerzési eljárás tárgyalásos szakaszában a műszaki tartalomról való tárgyalások keretében. A részvételi felhívás II.2.4) pontja valóban tartalmazta mindhárom rész vonatkozásában, hogy a megadott mennyiségi adatok a jelenlegi igényeknek megfelelően 3 évre kalkulált, kizárólag tájékoztató jellegű információk, melyek megadására a tervezhetőség érdekében került sor, ugyanakkor a részvételi szakaszban tartott konzultációról készült jegyzőkönyvben, majd ezt követően az 1. sz. kiegészítő tájékoztatásában az ajánlatkérő a munkatételek pontosítására vonatkozó ajánlattevői kérésekkel kapcsolatban azt a tájékoztatást adta, hogy a munkatételek kalkulált várható mennyiségét az ajánlati szakaszban kiadott árúrlap fogja tartalmazni, az ajánlattevő az ár meghatározásához az ajánlattételi szakasz során kiadott árúrlapon szereplő mennyiségeket tudja figyelembe venni. A fentiek alapján tehát az ajánlatkérő az árúrlapon szereplő munkatételek és mennyiségek vonatkozásában várta el az ajánlattevőktől az ajánlati egységárak és az ajánlati ár meghatározását.

81. A Döntőbizottság nem tudta értelmezni a kérelmező által a kiegészítő árindokolás során benyújtott táblázatban szereplő költségkalkulációt és ármagyarázatot. Az ajánlatkérő az árindokolás kérésében a megjelölt 29 munkatétel vonatkozásában várta el a megajánlott ajánlati egységárak indokolását, az előírt költségelemek bemutatásával. Ez azt jelentette, hogy az erdőnyiladék tuskózás munkatételek esetében a 10.-Ft-os egységár, a többi tétel esetében pedig az 1000.-Ft-os egységár költségösszetételét kellett volna a kérelmezőnek bemutatnia és indokolni. Ehhez képest olyan költségek kerültek bemutatásra, amelyek sem az egységár összegével, sem pedig az egységár és a mértékadó mennyiség szorzatának az összegével nem egyeztek meg. Erre tekintettel egyetértett a Döntőbizottság az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánító döntésében foglalt azon indokolásával, miszerint a kalkulált költségek nincsenek összhangban az ajánlatban megadott egységárakkal, továbbá hogy nem állapítható meg a költségek pontos összetétele, mert nem került megjelölésre, hogy a költségösszetevők milyen arányban szerepelnek a költségben.

82. Nem tudta továbbá értelmezni a Döntőbizottság a kiegészítő árindokolás során benyújtott táblázatban szereplő napi munkavégzés vonatkozásában megjelölt mennyiségeket sem pl. a 2 fő szakmunkás 200 db/nap vagy 120 db/nap munkamennyiség megjelölést olyan munkatételek mellett, amelynek a mértékadó mennyisége mindösszesen 35 db vagy 2 db volt. A kérelmező által megjelölt fenti mennyiségekre tekintettel az ajánlatkérő ajánlati részenként és munkatételenként megjelölte, hogy mely munkatételek vonatkozásában állapította meg a

költségek irreálisan alacsony voltát, illetőleg a munkatételek irreálisan alacsony kivitelezési idejét, amely számításokat a kérelmező kifogásolt, hivatkozva arra, hogy az ajánlatkérő nem jelölte meg, hogy milyen értékek alapulvételével, milyen számításokat végzett. Éppen a kérelmezőnek kellett volna indokolnia az ármagyarázatában azt, hogy mi alapján határozott meg olyan mennyiségeket egyes munkatételeknél, amelyeket az árúrlap nem tartalmazott.

83. A kérelmező a kiegészítő árindokolásában ugyan megadta az általa alkalmazott költségeket (1-8. pontban megjelölt költségek), azok havi, napi, órára és percre történő bontását, ezeket hivatkozta is az egyes munkatételek vonatkozásában kalkulált költségeknél, de mivel az ajánlatkérő kérése ellenére nem került bemutatásra, hogy az egyes munkatételeknek mennyi a végrehajtási ideje, így nem derül ki, hogy ezek a költségek miként biztosítják az egységár és a mértékadó mennyiség vonatkozásában a teljesíthetőséget. A kérelmező továbbá nem mutatta be, hogy a kiegészítő árindokolásában alkalmazott költségeket (1-8. pontban megjelölt költségek) mi alapján kalkulálta, azok számításánál milyen költségelemeket milyen összeggel vett figyelembe, azok körében számolt-e minden, az ajánlatkérő által elvárt költségelemmel. Az árindokolásokban nem kerültek bemutatásra összecszerűen az egyes munkatételek vonatkozásában az ajánlatkérő által előírt alábbi adatok és költségelemek: gépek típusa, beszerzési ára, amortizációs költségei, utazási idő és az utazási költség, a munkavégzésre fordított idő, üzemanyagköltség, a gépek fogyóeszköz cseréjének költsége, a központi költségek költségelei.

84. A Döntőbizottság egyetértett az ajánlatkérővel abban, hogy a jelen közbeszerzési eljárás műszaki tartalma nem egyezik meg a kérelmező érvényben lévő szerződésének műszaki tartalmával, és az ott alkalmazott egységárakkal. A kérelmező érvényben lévő szerződése 4 egységárat tartalmaz, míg jelen eljárás ajánlati űrlapjában 60 munkatételre kellett egységárat megajánlani. Ezért nem tudta elfogadni a kérelmező azon érvelését, hogy az árindokolásban szereplő adatok mellett az ajánlatkérőnek a kérelmezővel érvényben lévő szerződéses adatait is figyelembe kellett volna venni az aránytalanul alacsony ár vizsgálata során. Továbbá a Döntőbizottság az igazságügyi szakértői véleménnyel kapcsolatban megállapította, hogy az nem tartalmaz arra vonatkozó megállapítást, hogy a kérelmező által adott ajánlati ár megalapozott lenne. Egyetlen megállapítást tartalmaz, miszerint „Megállapítható, hogy a Kft. által az ajánlatban leírt 200 db/fő/nap teljesítmény a légvezeték alatt növekedett fák esetében elvégezhető.” Ez a megállapítás azonban az ajánlati ár megalapozottságát nem igazolja, tehát az árindokolások vizsgálata során nem volt figyelembe vehető.

85. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy mivel a kérelmező az árindokolásai során éppen maga hivatkozott arra, hogy egyes munkatételeket eleve veszteségesen árazott be, továbbá ezen munkatételek vonatkozásában az árindokolásai sem támasztották alá egyértelműen, hogy az általa kalkulált költségek miként biztosítják az egységár és a mértékadó mennyiségek vonatkozásában a teljesíthetőséget, illetőleg mivel az árindokolások nem az ajánlatkérő által előírt szerkezetben, tartalommal és részletezettséggel kerültek benyújtásra, így az ajánlatkérő nem tudott kétséget kizáró módon meggyőződni arról, hogy a vizsgált egységárak vonatkozásában a kérelmező valóban számolt-e minden ténylegesen felmerülő költséggel, és azok mértékét az irányadó jogszabályi rendelkezésekben foglaltakra figyelemmel határozta-e meg, így nem volt megállapítható az ajánlati ár megalapozottsága. A Döntőbizottság ezért a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította a Kbt. 73. § (2) bekezdésére hivatkozással érvénytelenné a kérelmező ajánlatát az 5., 6. és 7. ajánlati részek vonatkozásában, ezért a második kérelmi elemet elutasította.

86. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a megismételt eljárásban a fenti indokok alapján a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alaptalan jogorvoslati kérelmet elutasította.

87. A Döntőbizottság az eljárási költségekről az Ákr. 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett. A Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján alaptalan kérelem esetében a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

88. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2026. március 24.

***Dr. Fáy Zoltán sk***  
***közbeszerzési biztos***

***Gulyás Richárd***  
***közbeszerzési biztos***

***Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk***  
***közbeszerzési biztos***

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara  
titkársági ügyintéző

**Kapják:**

1. Ajánlatkérő képviselője, kizárólag elektronikus úton
2. Kérelmező képviselője, kizárólag elektronikus úton
3. Részvételi szándékát jelző érdekelt képviselője, kizárólag elektronikus úton
4. Nemzeti Fejlesztési Központ, kizárólag elektronikus úton